"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 251 — 1928 Federated Pressin jäsen Keskiviikkona, marrask. 14 p:nä—Wed., Nov. 14 Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

New Bedfordin kutomokapitalistien uhreja uhataan 112 vuodella vankeutta

Yhdysvaltain luokkasorron historian suurimpia juttuja tulee esille ylioikeudessa ensi viikolla — Kapitalistit aikovat kostaa lakon johdosta

662 lakkolaista joutuvat porvarillisen luokkaoikeuden tuomittavaksi

NEW BEDFORD, marrask. 13. — Ensi viikolla aletaan täällä ylioikeudessa käsittelemään New Bedfordin virka-intoisten viranomaisten ja poliisien, paikallisten kutomokapitalistien käskystä, aikoinaan vireillepantuja syytöksiä, joiden yhteydessä 662 äskettäin päättyneeseen New Bedfordin suureen kutomolakkoon osallistunutta lakkolaista ja lakonjohtajaa tuomittiin sakkoihin ja vankeuteen poliisioikeudessa. Nämä tuomiot ovat nyt valitusten kautta joutuneet ylioikeuden käsiteltäväksi.

Kuten tiedetään, vallitsi tässä kutomoteollisuuskeskuksessa mitä raain poliisiterrori lakkolaisia vastaan koko kuusikuukautisen taistelun aikana. Työläisiä vangittiin ja piestiin sadottain, ja kutomoherrat muodostivat paikallisesta oikeuslaitoksesta erikoisen välikappaleen lakkolaisten vainoamiseksi.

Syytökset on luokiteltu kuuteentoista eri luokkaan

Ne keinotekoiset syytökset, joiden nojalla alioikeus mätki kuuluisia tuomioitaan, jakautuvat 16:sta eri luokkaan. Vainotuista työläisistä on 365 tuomittu "mellakoimisesta", 67 lakkolaista on tuomittu "rauhan häiritsemisestä", 43 "vetelehtimisestä" 31 "hyökkäyksestä viranomaisia vastaan", 18 "joutilaisuudesta ja epäjärjestyksestä", 13 "poliisin virkavelvollisuuksien häiritsemisestä", 12 "painostuksen harjoittamisesta" ja 12 "pahoinpitelystä". Lisäksi on annettu tuomioita sellaisilla verukkeilla, kuin lasin särkemisestä, koulun häiritsemisestä ja lipun väärinkäyttämisestä.

Uuden kutomotyöläisten union organiseeraajat tuomittujen joukossa

Kuten näkyy ei lakkolaisia ole virallisesti tuomittu lakkoon osanottonsa tai lakkovartioinnin takia, jotka ovat todelliset vainon syyt, vaan lukuisten keinotekoisten syytösten nojalla. Lakkolaisille tuomittiin kaikkiaan 112 vuotta vankeutta, vaihdellen tuomiot sakoista ja kahden kuukauden linnarangaistuksista aina kolmen vuoden tuomioihin asti.

Tuomittujen joukossa ovat kaikki lakkojärjestäjät ja uuden vasemmistolaisen kutomotyöläisten union toimihenkilöt. Niinpä organiseeraaja Fred Beale on jo ollut kuukauden vankeudessa ja odottaa häntä nyt kaksi puolen vuoden tuomiota. Organiseeraaja William T. Murdoch on ollut kaksi kuukautta vankilassa lakon takia ja on hänet lisäksi tuomittu useista eri syytöksistä, joista yhdestä kuudeksi kuukaudeksi vankilaan. Jack Rubinsteinilla on edessä kolme kuuden kuukauden tuomiota.

Tässä suurjutussa puolustaa Kansainvälinen työväenpuolustusliitto tuomittuja ja on liitto julkaissut koko maan työväestölle kehoituksen ryhtyä avustamaan tätä suurta oikeustaistelua.

Poincare muodostanut Ranskan uuden hallituksen

Hän ei päässyt sovintoon radikaaliporvariston kanssa

PARIISI, marrask. 12. — Uusi hallitus sen tilalle, joka erosi kuusi päivää takaperin, muodostettiin taasen Poincaren toimesta eilen. Tämä uusi hallitus tulee olemaan jokseenkin kokonaisuudessaan kokoonpantuna taantumuksellisista; Pääministerinä on Poincare, rahaministerinä senaattori Cheron, sisäministerinä André Tardieu, ulkoministerinä Briand ja sotaministerinä ent. edustajakamarin puhemies Painleve.

Poincaren ei onnistunut päästä sopimukseen radikaaliporvarien kanssa. Nämä sekä sosialistit ja kommunistit ovat asettuneet oppositsioniin uutta hallitusta vastaan. Poincare on ilmoittanut, että uusi hallitus tulee seuraamaan samanlaista suuntaa ulkopolitiikassa, kuin edellinenkin. Se merkitsee, että neuvotteluja tullaan jatkamaan sotakorvaus- ja sotavelkakysymyksissä, sekä että samaa vihamielistä politiikkaa tullaan jatkamaan Neuvostoliiton suhteen, kuin tähänkin asti.

Kaksi kuukautta työskenneltyään vailla ruokaa

VIIMEISET ELONKORJAAJAT SANOTAAN LÄHETETYN TAKAISIN ENGLANTIIN

WINNIPEG, marrask. 14. — Työskenneltyään tai oltuaan työnhaussa yli kahden kuukauden ajan, saapui tänne 15 maahan tuotettua kaivostyöläis-elonkorjaajaa, jotka olivat vailla ravintoa ja rahaa sekä vaativat että heidät lähetetään takaisin kotimaahansa. Miehet olivat kaikki nuorta ja parasta työvoimaa, minkä takia viranomaiset olivat vastenmielisiä lähettämään heidät, annetusta lupauksesta huolimatta, takaisin Englantiin.

Mutta kun työläiset perääntymättä ja ehdottomasti sitä vaativat, niin on heille varustettu kyyti takaisin Englantiin. Siirtolaisviranomaiset selittävät, että nämä viisitoista miestä saivat luultavasti viimeisen vapaan paluukyydin takaisin kotimaahansa, sillä tämän jälkeen ei enää lähetetä miehiä takaisin Englantiin, vaan saavat he pysyä Canadassa.

Vapautettu rikkurien pelottamissyytteestä

Kanne nostettu rikkureita käyttäneen työnantajan alotteesta

EDMONTON, ALTA., marrask. 14. — International Hod Carriers, Building and Common Laborers' Union täkäläisen osaston luottamusmies Carl Berg on ollut McCosham Storage and Distributing Companyn alotteesta syytteessä lakonrikkurien pelottelemisesta viime keväänä täällä vallinneen ajurien lakon aikana. Asian ollessa oikeudessa esillä viime viikolla havaittiin Berg syyttömäksi ja vapautettiin kanteesta.

Bergin ilmotetaan olevan yhden tarmokkaimmista "kansainvälisen" ammattiyhdistysliikkeen miehistä paikkakunnalla.

Lyhyitä hameita ja kasvojen maalaamista vastaan

On hyväksytty laki Jugoslaviassa

BELGRAD, Jugoslavia, marrask. 13. — Opetusministeri on antanut asetuksen, jonka mukaan korkeakoulujen tyttöjä kielletään kouluista eroittamisen uhalla käyttämästä lyhyitä hameita, huulipunaa ja puuteria, sekä pitämästä miesten tukan mallista lyhyttä tukkaa. Samalla kielletään heitä oleskelemasta ulkona kadulla jälkeen kello 7 ip, ellei heillä ole holhooja mukana.

Vaativat ammattilupakirjoja partureille

TORONTO, marrask. 14. — Täällä kokoustaan pitäneet parturityöläiset ovat päättäneet vaatia, että Ontariossa saatettaisiin kaikki parturityöläiset erikoisen toimiluvan alaiseksi, joten ilman lupakirjaa ei saisi parturin ammattia harjottaa. Syyksi ilmotetaan muun muassa suunnaton parturien tulvaaminen Ontarioon Yhdysvalloista, jossa useissa eri valtioissa on voimassa lupakirjajärjestelmä ja jonka johdosta suuret määrät partureita on joutunut vaille lupakirjaa. Niinpä oli taannoin Windsorissa 118 parturia hakenut yhtä ainoata työpaikkaa. Hakijoista oli suurin osa Michiganin valtiossa lupakirjatta jääneitä. Lupakirjajärjestelmän kautta sanotaan kohotettavan myös ammattitaitoa, mikä on huomattavasti laskenut sen johdosta, että suuret joukot pyrkivät kevyihin töihin ja valmistuvat muutamassa kuukaudessa kouluissa "taitaviksi ammattimiehiksi".

Saksan parlamentti käsittelee metallisulkua

TYÖMINISTERI SELOSTANUT TILANNETTA

Työläiset eivät hyväksy herrojen mitätöntä tarjousta

BERLIN, marrask. 13. — Saksan valtiopäivät alkoivat jälleen eilen kesäloman jälkeen, ja ryhtyi ensimäiseksi käsittelemään Ruhrin alueen sulusta johtuvaa tilannetta. Kuten tiedetään, on työnantajain tk. 1 pnä julistaman sulun vuoksi 250,000 metallityöläistä työttömänä.

Työministeri Rudolf Wissell raporteerasi omista toimenpiteistään palkkariidan sovittamiseksi, jotka päättyivät siihen, että työläisille myönnettiin sovittelijain taholta jonkinlainen koroitus, joka tuli kuitenkin tehdasherrojen toimesta hyljätyksi. Teollisuudenharjoittajat olivat sittemmin hankkineet sovintomenettelypäätöksen rikkomiselleen Duisburgin teollisuusoikeuden siunauksen.

Wissell huomautti, että hän tulee vetoamaan korkeimpaan oikeuteen Leipzigiin mainitun oikeuden päätöksen johdosta, ja ilmoitti, että työnantajat ovat valmiit suostumaan ainoastaan kolmen pfennigin (vastaa noin ¾ senttiä), mitä työläiset pitävät aivan liian vähänä.

Pikkuporvarit yrittävät kiertää hintayhtymiä koskevaa asetusta

Pyrkivät järjestymään työläisten ammattiliittojen tapaisesti

OTTAWA, marrask. 14. — Sen johdosta että kauppiaiden ja tuottajien järjestöt, jotka ovat pyrkineet määrälemään keskeisillään sopimuksilla erilaatuisten valmisteiden tai tavarain hintoja, mikä on lainvastaista, on näiden pikkuporvarien keskuudessa havaittu viime aikoina pyrkimystä laillistuttaa yhdistyksensä ammattiyhdistyksiä koskevan lain alaiseksi, toivoen, että he sen suojissa saattaisivat harjoittaa keskeisiä hintasopimuksia.

Niinpä on Hamiltonissa perustettu laipurien ja kondiittorityöläisten liitto, missä on jäseninä työnantajia ja tietysti näön vuoksi muutamia työläisiä, jotka ovat mainittujen työnantajien palveluksessa.

Työasiainministeriön ilmotetaan toimittaneen asiain johdosta tutkimuksia kaikessa hiljaisuudessa ja ryhdyttänee sen taholta ajamaan koejuttua, sillä työministerin ilmotetaan olevan sitä mieltä, että ammattiyhdistyksiä koskeva laki suojelee ainoastaan työläisten järjestöjä.

Pohjois-Ontarion farmarit elonkorjuutöissä

COBALT, ONT., marrask. 13. — Kuivien ilmojen tultua ovat pohjois-Ontarion farmarit ryhtyneet suorittamaan runsaiden sateiden tähden kesken jääneitä elonkorjuutöitään. Lukuisissa paikoissa kuljettavat farmarit pelloiltaan lyhteitä säilöön talven aikana puitavaksi tai rehuna käytettäväksi.

Housurosvo palannut entisille työmailleen

KITCHENER, ONT., marrask. 13. — Etelä-Ontariossa kuuluisaksi tullut murtovaras, joka tunkeutuu asunnoihin ja varastaa etupäässä housujen taskuissa olevia rahoja, on jälleen palannut entisille toimipaikoilleen, missä hän alotti toimintansa.

Tämä salaperäinen varas tunkeutui New Hamburgissa erään kauppiaan asuntoon kellarin kautta ja vei mukanaan housut ja taskussa olleet 200 dollaria. Housut löydettiin myöhemmin.

KUUSI MIESTÄ KATEISSA POHJOIS-MANITOBASSA

Winnipeg, marrask. 13. — Marraskuun 3 päivänä lähti kuusi miestä Fort Churchillistä matkalle Hudsonlahden rautatien päätä kohden ja eivät ole vielä saapuneet ihmisten ilmoille, mailille 412, vaikka kuljettava matka on ainoastaan sadan mailin pituinen, jonka pitäisi suorittaa ainakin neljässä päivässä.

Miesten pelätään eksyneen tai joutuneen onnettomuuden uhreiksi.

Viimeisin satoarvio on 500,613,000 bushelia

Viime vuoden vehnäsadon 440,024,700 bushelia vastaan

OTTAWA, marrask. 14. — Juuri julkaistu liittovaltion tilastollisen toimiston laatima maan vehnäsatoa koskeva tilasto osottaa arvion alhaisemmaksi kuin kesällä ja syksyllä, jolloin satoarviot nousivat aina 550 miljoonaan busheliin.

Tämän viimeisimmän laskelman mukaan, mikä on luultavasti lähinnä totuudenmukainen, kuin mikään edellisistä satoarvioista, tulee maan vehnäsato nousemaan 500,613,000 busheliin, edellisen vuoden 440,024,700 bushelia vastaan. Täten olisi vehnäsato kuitenkin yli 60 miljoonaa bushelia suurempi kuin edellisenä vuonna.

Nikkelitrustina toimiminen alkaa tammikuun 1 p:nä

Trustin muodostaminen tapahtuu niin joutuun kun se on mahdollista

MONTREAL, marrask. 14. — Täkäläisissä rahamiespiireissä, jotka ovat lähellä perustettavaa nikkelitrustia, selitetään trustiksi muodostumisen tapahtuvan tammikuun 1 päivästä alkaen, johon mennessä kaikki muodolliset seikat uskotaan tulevan selvitetyiksi.

Nikkelitrustin pääoma tulee käsittämään:

3,750,000 seitsemän prosentin voittoon etuoikeutettua ja vaihdettavissa olevaa osaketta, joiden nimellisarvo on 5 dollaria;

89,126 kuuden prosentin voittoon etuoikeutettua osaketta nimellisarvoltaan 100 dollaria; ja

15,000,000 tavallista osaketta vailla nimellisarvoa.

Niin Incon kuin Mondinkin sulimoiden laajentaminen on toistaiseksi, kunnes yhtyminen todella tapahtuu, epävarmana asiana. Kerrotaan, että trusti tulisi rakentamaan suuren sulimon Quebeciin.

Trustin nimeksi suunnitellaan tulevan Inco Canada (International Nickel Company of Canada).

Puolan ukrainalaiset ovat kansallisuussorron kohteena

Toronton ukrainalaiset vaativat Canadan hallitusta toimimaan

TORONTO, marrask. 14. — Sen johdosta että nykyisin Puolaan kuuluvassa Galitsiassa asuvat ukrainalaiset ovat joutuneet kansallisten harrastustensa takia vainon alaiseksi, ovat noin kymmentätuhatta ukrainalaista edustavat torontolaiset järjestöt lähettäneet Canadan hallituksen puheille lähetystön, joka tulee vaatimaan hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, että ukrainalaisille taattaisiin Puolassa kansainvälisten sopimusten takaamat vähemmistökansallisuuksien vapaudet ja oikeudet kansallisten harrastustensa kehittämiseen, olivatpa ne sitten henkistä tai taloudellista laatua.

Lähetystön taholta ilmotetaan, että Canadassa asuvat noin 300,000 ukrainalaista olisivat hyvillään, jos Canadan hallitus sekaantuisi asiaan ja saattaisi sen kautta Puolan ukrainalaisille heille kansainvälisillä sopimuksilla taatut oikeudet.

Levoton Irlanti

Kuninkaan muistopatsaita räjäytetty — Poliisi löytänyt salaisia asekätköjä

DUBLIN, marrask. 13. — Toissa yönä joutui poliisin haltuun suuri määrä salaisia ampumatarpeita eräästä vanhasta tiilitehtaasta Inchicoressa. Tähän asekätköön sisältyi tuhansia kiväärin ja revolverin panoksia, kolme konekivääriä, 36 pommia, 300 dynamiittinallia j.n.e.

Dublinissa koetettiin räjäyttää useita muistopatsaita aselepopäivän vastaisena yönä. Kolmen Englannin kuninkaan patsaan alle oli pantu dynamiittia, mutta räjähdysaine ei pystynyt kokonaan tuhoamaan patsaita, vaikka panos oli niin voimakas, että akkunat rikkoutuivat lähiseudun rakennuksista.

— Kreikan hallitus suunnittelee pelihelvetin perustamista Corfuun, valtiotulojen lisäämiseksi.

U. S. laivasto koko maailman voimakkaimmaksi

VALTAPYYTEIDEN PÖNKITTÄMINEN KYSYMYKSESSÄ

Vanhoja laivoja uusitaan, uusia rakennetaan lisäksi

WASHINGTON marrask. 13. — Coolidgen koroitettua Amerikan imperialistien huudon laivaston vahvistamisesta, on "laivastopäivän" yhteydessä myöskin julkaistu laivastolautakunnan lausunto, jossa vaaditaan Yhdysvaltain jatkamaan kilpailua merivarustusten alalla, kunnes se pääsee ensimmäiselle sijalle maailmassa. Laivastosihteeri Wilbur sanoo, että Yhdysvallat jatkavat varustautumispolitiikkaansa suojellakseen mantereella olevia sekä merentakaisia omaisuuksiaan.

Vanhoja taistelulaivoja aijotaan poistaa käytännöstä ja uusia rakentaa tilalle kaikissa laivaluokissa, paitsi keveisiin risteilijöihin nähden, joita ei tulla rakentamaan, koska niiden toimialue on liian pieni, eikä Yhdysvalloilla ole merentakaisia laivastoasemia niiden tueksi. Suuri laivastorakennusohjelma sisältää erikoisesti suurten yli 10,000 tonnin laivojen rakentamisen sekä asianmukaisten apuvoimien lisäämisen, kuten rannikkoasemien vahvistaminen, lentovoimien lisääminen ja erikoisissa sotaretkikunnissa käytettävien sotajoukkojen valmiinapitäminen.

Yhdysvaltain suurkapitalismi aikoo siis jatkaa maailmanvalloituspolitiikkaansa jättiläislaivaston rakentamisen kautta. Tämä on yksi tekijä tulevan imperialistisen maailmansodan valmisteluissa.

Englannin hallitus maksaa 20 dollaria työttömän päästä

Hallitus korvaa erotuksen alennetuista kyytimaksuista

OTTAWA, marrask. 14. — Tänne saapuneen tiedon mukaan on Englannin hallitus päättänyt maksaa kustakin alennetulla kyytimaksulla kuljetetusta siirtolaisesta 20 dollarin suuruisen korvauksen höyrylaivaliikkeille, jotka kuljettavat siirtolaisia Englannista Canadaan. Päätös on seurauksena neuvotteluista, joita on käyty höyrylaivaliikkeiden kanssa sellaisten siirtolaisten kyytimaksujen alentamisesta, jotka eivät saa muuten apua maasta pois siirtymiseen.

Kun tähänastinen tavallisen siirtolaisen kyytimaksu on ollut Englannista Canadaan 91.15 dollaria, niin tulee se tästälähtien olemaan 71.15 dollaria, joten alennus on yli 20 prosenttia. Canadan siirtolaisministerin apulainen W. J. Egan oli ehdottanut kyytimaksujen alentamista 50 dollariin, mutta ehdotus havaittiin epäkäytännölliseksi. Hallitus tekee kaikkensa päästäkseen eroon joka päivä yhä suurenevasta työttömien armeijasta.

William Haskins on vapautettu

LONDON, ONT., marrask. 13. — Täällä syyskäräjillä miestappoon syylliseksi havaittu ja viideksi vuodeksi vankeuteen tuomittu William Haskins on päässyt vihdoin vapaalle jalalle tuhannen dollarin takausta vastaan. Haskins oli havaittu syylliseksi yliajoon automobiililla, mistä oli ollut kuolema seurauksena.

Myöhemmin todisti kaksi nuortaisia, että eräs toinen nuori mies oli syyllinen ja antoivat vapaaehtoisen todistuksen, minkä perusteella Arthur Ward vangittiin. Mutta siitä huolimatta ei syytöntä vapautettu, sillä hänellä eikä omaisillaan ollut varoja vaaditun takauksen asettamiseen. Nyt ovat varat asianajajan toimesta saatu ja Haskins vapaalla jalalla.

Asian johdosta on määrätty toimeenpantavaksi uusi oikeudenkäynti.

KEINOTTELUOIKEUS KORKEASSA HINNASSA

Montreal, marrask. 13. — Jäsenyydestä täkäläisessä osakepörssissä on maksettu 150,000 dollaria, tähänastisen korkeimman hinnan ollessa 70,000 dollaria, mikä maksettiin viime tammikuussa samanlaisesta etuoikeudesta.

Samanlainen jäsenyys maksoi samaan aikaan Wallkadun osakepörssissä New Yorkissa 480,000 dollaria.

Höyrylaiva "Vestrisin" matkustajia on pelastettu myrskyisen meren käsistä

Apuun rientäneet laivat löytäneet useimmat pelastusveneet koko yön kestäneiden etsiskelyjen jälkeen — Onnettomuuden syyt vielä hämärän peitossa

203 ihmistä tiedetään pelastuneen — 136 todennäköisesti hukkuneet

NEW YORK, marrask. 14. — Tänään iltapäivällä saatujen sähkötietojen mukaan, ovat pelastamaan saapuneet laivat poimineet merestä 203 ihmistä, jotka lukeutuivat höyrylaiva "Vestrisin" miehistöön ja matkustajiin, ja olivat ajelehtineet hukkuneen laivan pelastusveneissä myrskyisellä merellä eilisestä lähtien. Tämän tiedon nojalla on vielä 136 henkilöä kadoksissa, ja pelätään suurin osa näistä hukkuneen, koska vain kaksi pelastusvenettä ja yksi lautta ovat enään tietymättömissä.

Apuun rientäneistä laivoista oli ensimäinen paikalle joutuneista, "American Shipper"-niminen laiva, pelastanut 33 matkustajaa ja 90 miehistöön kuuluvaa henkilöä. Saksalainen matkustajalaiva "Berlin" on pelastanut 23 henkilöä ja amerikalainen sotalaiva "Wyoming" 8, joiden lisäksi rahtilaiva "Myriamilla" ja eräillä toisilla laivoilla on muutamia haaksirikkoutuneita.

Alussa pelättiin laivan hukkuneen kaikkine matkustajineen ja miehistöineen

Ensimäisen hätämerkin oli höyrylaiva "Vestrisin" sähköittäjä lähettänyt laivaltaan maanantaina n. kello 10 aikaan ap. laivan ollessa n. 300 mailin päässä Virginian rannikolta. Sen jälkeen vastaanotettiin useita radiosanomia, joissa ilmoitettiin laivan asema ja tila. Niissä mainittiin, että laiva täyttyy niin nopeasti vedellä, etteivät pelastamaan kiiruhtavat laivat ehdi paikalle ennen laivan uppoamista. Viimeinen sanoma saapui kello 1.25 ip. Siinä ilmoitettiin, että viimeiset ihmiset jättävät laivan ja sähköittäjä myöskin poistuu pelastusveneeseen.

Pahinta pelättiin matkustajien ja miehistön suhteen, sillä useat laivat risteilivät onnettomuuspaikan lähettyvillä melkein läpi yön näkemättä jälkeä pelastusveneistä. Vasta klo 3.30 ap. nähtiin ensimäisiä merkkejä ihmisistä, kun punaisia merkkitulia nähtiin jostakin pelastusveneestä ja puolituntia myöhemmin saatiin ihmiset ensimäisestä veneestä pelastetuksi. Matkustajat sekä miehistö olivat joutuneet erittäin kovien koettelemusten alaisiksi avoimissa veneissä, sillä koko yön vallitsi kylmä sade sekä ankara aallokko.

Onnettomuuden syytä ei tunneta

"Vestrisiltä" saapuneissa sähkösanomissa ei kerrota mitään onnettomuuden syystä. Ainoastaan pelastuneet, joiden joukossa on laivan kapteeni W. J. Carey, voinevat antaa jotakin valaistusta asiaan. Muuan otaksuma on, että laiva olisi lastin siirtymisen vuoksi kallistunut. Toinen otaksuma on, että levyjä kiinnittävät niitit olisivat vanhassa laivassa ruostuneet ja heikentyneet siinä määrin, että joitakin levyjä oli irtautunut kovassa merenkäynnissä, päästäen veden sisään.

"Vestris" oli rakennettu Belfastissa v. 1912. Sen bruttokantavuus oli 10,494 tonnia, pituus 495, syvyys 28 ja leveys 60 jalkaa. Laivassa oli 16 pelastusvenettä, yksi 60 hengen kantoinen moottorivene ja useita lauttoja. Lastina sillä oli 6,000 tonnia erilaisia tavaroita, kuten silkki- ja puuvillakankaita, 250 tynnöriä öljyä, koneita y.m.

Päällikkönä oli mainittu kapteeni Carey, joka oli juuri nimitetty laivanomistajain, Lamport & Holt linjan, komentajakapteeniksi. Tämän matkan jälkeen piti hänen siirtyä saman linjan "Voltaire"-nimisen laivan päälliköksi. Laivassa oli 210-henkinen miehistö ja 129 matkustajaa, joista useat naisia ja lapsia. "Vestris" oli matkalla New Yorkista Etelä-Amerikaan.

UUSI TURKISVILJELYKSEN ALA

Regina, Sask., marrask. 13. — Vanguardilainen farmari John Rothenberger on alottanut uutukaisen turkisten viljelemisen. Viime keväänä hän sai kiinni mäyrän ja neljä pentua, mitkä hän sijoitti 15 jalkaa pitkään ja neljä leveään karsinaan. Syötettyään niitä kesänajan tulivat ne lopulta melko kesyiksi ja kasvoivat suuremmiksi kuin kuin villinä olevat elukat. Niiden turkki on hyvässä kunnossa ja on niistä tarjottu 18 dollaria kappaleelta.

Rothenbergin tarkoituksena on saattaa nämä pelloilla liikkuvat tuholaiset hyödyllisiksi turkiseläimiksi.

Nikkelin vienti on lisääntynyt 40 prosentilla

AINOASTAAN SYYSKUUSSA OLI NIKKELIN VIENTI PIENEMPI KUIN EDELLISENÄ VUONNA

OTTAWA, marrask. 14. — Lokakuun kuluessa vietiin maasta nikkeliä 8,534,800 naulaa, minkä määrän arvoksi ilmotetaan 1,843,965 dollaria edellisen vuoden lokakuun 6,874,400 naulaa vastaan. Lokakuuhun päättyneen kymmenen kuukauden aikana nousi maasta viedyn nikkelin arvo 40 prosentilla, sillä mainitun ajan kuluessa vietiin maasta kaikkiaan 79,813,900 naulaa nikkeliä arvoltaan 17,683,220 dollaria, edellisen vuoden vastaavan ajan viennin ollessa 58,414,100 naulaa ja 12,554,483 dollaria.

Kuluneiden kymmenen kuukauden aikana on vienti ollut, syyskuuta lukuunottamatta, jokaisen kuukauden aikana suurempi kuin edellisen vuoden vastaavan kuukauden aikana.

Canada haluaa Saksasta hyviä ammattimiehiä

Canadan siirtolaisasiamiehet toimivat yhdessä höyrylaivayhtiöiden kanssa

OTTAWA, marrask. 14. — Tänne tulleessa sähkösanomassa kerrotaan Canadan siirtolaisministerin apulaisen W. J. Eganin kertoneen Berliinissä, että Canada haluaa Saksasta siirtolaisiksi tottuneita ammattimiehiä, insinöörejä, lääkäreitä ja hyviä maanviljelijöitä. Hallituksen siirtolaisministeriön asioimiston sanoi hän työskentelevän käsikädessä höyrylaivaliikkeiden kanssa siirtolaisuuden edistämiseksi ja siirtolaisten valitsemiseksi.

Egan on valittanut sitä seikkaa, että Saksasta ei saada niin paljon siirtolaisia kuin Canada haluaisi.

Paperi- ja puumassateollisuuden tuotanto lisääntynyt huomattavasti

TORONTO, marrask. 14. — Täkäläisen R. A. Daly & Co. nimisen pankkiiriliikkeen keräämien tietojen mukaan oli Canadan paperi- ja puumassatehtaiden yhteinen päivittäinen tuotanto vuonna 1926 8,433 tonnia erilaatuista paperia ja 12,496 tonnia puumassaa. Seuraavaan vuoteen mennessä oli tuotanto lisääntynyt 10,613 tonniin erilaatuista paperia ja 14,696 tonniin puumassaa.

Canadan sanotaan valmistavan noin kolmannen osan maailman sanomalehtipaperista.

Canadalaista vehnää Intiaan

VANCOUVER, B. C., marrask. 13. — Vaikka Intia on huomattava vehnän tuottaja, niin lähetetään Canadasta ensimäisen kerran vehnää Intiaan, sillä maassa uhkaa nälänhätä huonon sadon vuoksi. Täältä on lähetetty 284,725 bushelia ja myöhemmin lähetetään lisää.

HIRTETTÄVÄKSI NAISEN MURHASTA

Montreal, marrask. 13. — Koska keski-ikäinen Joseph Chabot väitti murhanneensa 38-vuotiaan Yvonne Perronin, niin havaitsi lautakunta hänet syylliseksi murhaan ja tuomari tuomitsi hänet hirtettäväksi tulevan helmik. 8 päivänä.

Oikeudenkäynnissä oli selvinnyt, että Chabot oli viime kesäkuun 2 päivänä kuristanut, puukottanut ja yrittänyt polttaa naisen, jonka kanssa oli asunut kolme viikkoa.

— Oxfordin yliopiston kirjastossa Englannissa on yli 1,500,000 kirjaa, joiden säilyttämiseen tarvitaan 26 mailia hyllyjä ja joiden luettelot käsittää 200 suurta kirjaa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemailmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauselta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on vaadittaessa lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei talla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Taistelu imperialismia vastaan ja kommunistien tehtävät

Moskovan "Pravdassa" on taannoin julkaistu Kominternin VI:nnen kongressin teesit kysymyksestä "Taistelu imperialismia vastaan ja kommunistien tehtävät".

Nämä kongressin teesit ovat erinomaisen arvokkaat katsoen niissä ilmenevien marxilais-leniniläisten ajatusten syvyyteen, kokemuksen rikkauteen, mikä on kongressin johtopäätösten perusteena, ja katsoen tämän kokemuksen loistavan analyysin sovelluttamiseen käytännöllisten johtopäätösten kanssa. Luonnollisesti ei ole mahdollista sanomalehtikirjotuksessa esittää tyhjentävästi tätä "sotien ja vallankumousten aikakauden" asiakirjaa. Sitä on kaikkien maiden kommunistien tarkkaavaisuudella ja huolella opiskeltava.

"Sotien ja vallankumousten aikakauden" tieteellis-marxilainen (leniniläinen) analyysi puhuu sotien välttämättömyydestä niin kauan kuin suurimmassa osassa maailmaa vallitsee kapitalismi. Sillä "sota on erottamattomasti yhdistetty kapitalismiin". Sota voidaan poistaa ainoastaan yhdellä keinolla, "hävittämällä kapitalismi, s.o. kukistamalla kapitalistiriistäjien luokka, pystyttämällä proletariaatin diktatuuri, rakentamalla sosialismi ja hävittämällä luokat. Muuta tietä ei ole. Kaikki pasifistiset fraasit, sosialireformistiset (menshevistiset) harhakuvitelmat sotien torjumisesta Kansainliiton "toiminnan laajentamisen kautta", Kelloggin sopimuksen "syventämisen" kautta, ovat ainoastaan surkeita ja mitä suurimmassa määrin vahingollista joukkojen pettämistä. Nämä fraasit ja harhakuvitelmat ovat verhona, jonka suojassa kapitalistit valmistautuvat uuteen sotaan ennenkuulumattomalla raivolla.

Mutta jos sota on välttämätön, niin eikö ole mieletöntä käydä "erikoista taistelua sotaa vastaan". Kongressin teesit vastaavat tähän kysymykseen täydellä selvyydellä. Kommunistit ovat kyllä vakuutettuja sodan välttämättömyydestä, mutta tämä vakaumus ei saa johtaa rauhalliseen odotukseen, vaan on kommunistien päinvastoin nostettava tarmokas taistelu sodan torjumiseksi "proletaarisen vallankumouksen kautta". Toisekseen on kommunistien taistelussa sodan vaaraa vastaan "koottava joukot ympärilleen niin, että jos he eivät voi ehkäistä itse sodan syttymistä, niin on heidän muutettava alkava sota kansalaissodaksi porvariston kukistamiseksi".

Lokakuun vallankumous sekä proletariaatin diktatuurin lujittuminen kuudennella osalla maapalloa ovat seikkoja, jotka tekevät jättiläismäisen muutoksen tulevan sodan luonteeseen. Se, että on olemassa proletaarinen Neuvostotasavalta, kohottaa taistelun tasoa, työväen voiton toivoa sekä toiveita vapautumisesta imperialistisesta sorrosta siirtomaissa. Tämän vuoksi, jos proletariaatin tuli aikaisemmin ottaa huomioon etupäässä vain imperialististen valtioitten välisen sodan vaaran, niin nykyisenä ajanjaksona on meidän erotettava kolmea lajia sotaa: Sodat imperialististen valtioitten välillä, "imperialistisen vastavallankumouksen sodat proletaarista vallankumousta vastaan" (niinpä äskettäin "Times"-lehti kirjotti siitä, että on välttämätöntä ottaa huomioon tunnuslause mahdollisten vallankumouksellisten sotien muuttamisesta kansainväliseksi sodaksi), ja viimein "kansallisvallankumoukselliset sodat imperialismia vastaan, jotka ovat imperialistien orjuussotien yhteydessä siirtomaita vastaan".

Kongressin teesit käsittelevät yksityiskohtaisesti kaikkien näiden sodan laatujen yhteiskunnallista luokkaperustetta, sekä osottavat proletaarisen taistelun tehtävät ja politiikan kunkin erilaisen sodan aikana. Tietenkin ovat nämä tehtävät kussakin tapauksessa syvästi erilaiset. Imperialististen valtioitten välisissä sodissa on tappion tuottaminen, s.o. "oman imperialistisen hallituksen tappion myötävaikuttaminen" proletaarisen politiikan perusajatus, mutta imperialismin sodassa proletaarista vallankumousta vastaan on tämä liian vähän. Tällöin esimerkiksi sodassa Neuvostoliittoa vastaan "on imperialististen maitten proletariaatin ei ainoastaan taisteltava oman hallituksen tappion aikaansaamiseksi tässä sodassa, vaan on vieläpä aktiivisesti pyrittävä neuvostovallan voittoon tässä sodassa".

Kominternin kongressin teesit ovat, kuten sanottu, rikkaat marxilais-leniniläisistä ajatuksista. Mutta etutilalle taistelussa sodan vaaraa vastaan asetti kongressi tietenkin sen, että proletaarisista joukoista hävitetään pois kirottu sosialireformistinen vaikutus. Tämä on kaikkien maiden kommunistipuolueitten perustehtävä taistelussa sodan vaaraa vastaan.

Imperialismin sosialireformistiset apulaiset kapitalistimaissa on heitettävä pois proletariaatin johdosta. Tämä on yhteiskunnallis-proletaarisen vallankumouksen voiton perusedellytys ja samalla perusedellytys sodan vaaran lopulliseksi poistamiseksi.

Suomen satamatyöläisten lakko uudessa vaiheessa

Kuten tunnettua, on Suomen satamissa yleinen satamatyöläisten lakko kestänyt jo lähes puolen vuotta. Lakkolaisten rintama on pysynyt melkein sananmukaisesti ehjänä, sillä ainoastaan 292 lakkopetturia kaksitoistatuhantisesta lakkolaisten joukosta on ilmaantunut. Lakkoa on tähän asti kannattanut myöskin sosialidemokraatit.

Nyt on kuitenkin lakko joutunut uuteen vaiheeseen siten, että sosdemit ovat sanoneet itsensä irti lakon kannatuksesta. Syy siihen on olemassa siinä, että sosdemit ovat huomanneet kommunistien vaikutuksen suuresti kasvaneen lakon aikana lakkolaisten keskuudessa, sosdemien vaikutuksen vähetessä vastaavassa määrässä. Sosdemien taholta on ryhdytty suorastaan särkemään lakkoa, komentamalla viime kuulla jonkun viipurilaisen sosdemien kontrolloiman "satamatyömiesyhdistyksen" jäsenet suorastaan rikkureiksi.

Mutta lakon rikkominen sosdemien taholta ei ole jäänyt ainoastaan siihen, että komennetaan sosialidemokraattisia lakkolaisia rikkureiksi (joista he eivät tosin ole saaneet häpeälliseen ammattiin ryhtymään muualla kuin Viipurissa mainitun "satamatyömiesyhdistyksen"), mutta on ryhdytty suoranaiseen järjestelmälliseen hajottamistyöhön lakon lopettamiseksi. Kuvaavimpana sosdem johtomiesten raukkamaisuudesta voidaan pitää Viipurissa äsken pidettyä salaista kokousta, johon ennen mainitun "satamatyömiesyhdistyksen" edustajien lisäksi otti osaa surullisen kuuluisa Edvard Huttunen Helsingistä, Kansan Työ-nimisen sosdem lehden toimittaja Ernst Lähde ja saman lehden taloudenhoitaja Vuoristo. Kokouksessa teki selostuksen tilanteesta ensin Huttunen, selostaen m.m., että lakkopettureiksi oli ennen tunnettua Viipurin "satamatyömiesyhdistykseläisten" rikkuriksimenopäätöstä antautunut ainoastaan 292 henkilöä.

Kokouksen kuluessa esitti Kansan Työn toimittaja Lähde, että koska kokous kerran on salainen, niin täällä voi esittää mielipiteensä avoimesti. Lausui, että "hänen mielestään on satamalakko sillä asteella, että 'kommunistit' saavat tavattomassa määrässä uutta kannatusta lakkolaisten keskuudessa, samalla kun sosdemit sitä menettävät. Näinollen on hinnalla millä hyvänsä sosdemien taholta pyrittävä vaikuttamaan satamalakon epäonnistumiseksi, sillä jos lakkolaiset voittavat, tulee siitä huomattava ansio lankeamaan vasemmistolaiselle kuljetustyöntekijäin liiton johdolle sekä yleensä vasemmistolaiselle ammattiyhdistysliikkeelle. Samaa mieltä oli myös Vuoristokin, esittäen suoran vaatimuksen, että sosdemien on kokonaan luovuttava lakkotaistelusta.

Edelläolevasta huomaamme siis, että kauan kestänyt Suomen satamatyöläisten lakkotaistelu on joutunut uuteen vaiheeseen. Tähänastisen lakkoa kannattavan suunnan sijaan ovat sosdemit ryhtyneet avoimeen hyökkäykseen lakkolaisia vastaan vain sitä syystä, että he näkevät vasemmistolaisten vaikutuksen lakkolaisten joukossa lisääntyvän. Sosdemit ovat valmiit lähes puoli vuotta kestäneen työläisten sankarillisen taistelun lyömään alas vain senvuoksi, että lakkolaiset eivät kannata heidän petturipolitiikkaansa. Luulevatkohan sosdemit tämän edesottamisensa jälkeen kannatuksensa lakkolaisten joukossa kasvavan? Ei suinkaan, eikä heillä sellainen tarkotus olekaan. Tarkotus on vaan hyökätä vasemmistolaisia vastaan, huolimatta rahtuakaan siitä josko he saavat työstään työläisten kiroamisen tai kiitoksen. He tietävät saavansa likaisesta työstään kapitalistien kiitokset ja muu ei heille merkitse mitään. Heille on saman tekevää vaikka lakkolaiset kuolisivat nälkään talven pakkasen puristamina, pääasia on vain saada tehdä juudaspenningeistä palvelusta porvareille, valkoiselle isänmaalle.

Canadan työläiset eivät ole tähän mennessä kiinnittäneet suurempaa huomiota Suomen satamalakkolaisten avustamiseen. Nyt olisi aika siihen ryhtyä. Suomen satamatyöläisten lakko on muodostunut avoimeksi taisteluksi myöskin vasemmistolaisten ja sosdemien välillä ja meidän tulee avustaa tovereitamme, jotka ovat nain joutuneet taistelemaan kahdella rintamalla. Ilman ulkomaiden voimakasta apua sortuvat tähän asti urhokkaasti taistelleet toverimme sosdemien ja kapitalistien armoille, mutta tarmokkaalla, niin moraalisella kuin myöskin aineellisella avustuksella voimme auttaa heidän taistelunsa voitokkaaseen loppuun. Tuleva talvi on lakkolaisille kärsimysten kausi. Lieventäkäämme omalta osaltamme heidän kärsimyksiään tehokkaalla avustustoiminnalla.

Muistakaa Suomen satamalakkolaisia!

— P.

Ammatillinen liike

Uuden ammattijärjestön konventsionin toimenpiteistä

Tämän lehden lukijat ovat olleet osittain tilaisuudessa tutustumaan siihen työhön, minkä Canadan uuden ammattijärjestön toinen vuotuinen konventsioni suoritti Torontossa viime viikolla. Niiden asiain lisäksi, joihin nähden olemme aikaisemmin selostanut tuon konventsionin suhtautumisen, tahdomme tässä vielä esittää muutamia tärkeimpiä konventsionin hyväksymiä päätöslauselmia. Niissä käsiteltiin seuraavia asioita: Järjestymättömien järjestämistä; poliittiseen toimintaan suhtautumista; ammatillisen liikkeen eheyttämistä; nuorten työläisten järjestämistä; työttömyysvakuutusta; autotyöläisten liiton avustamista; vanhuuden-eläkelakia; alinpalkkalakia ja korporatsionien kauppaloita.

Muutamat tässä julkaistavista päätöslauselmista ovat, kuten eräät aikaisemminkin julkaistut, verraten selvää luokkataistelusuuntaa heijastavia; toiset taasen ovat hämäriä, luokkataistelusuuden puutetta osottavia tekeleitä. Sellaisenaan niistä kuvastuu uuden ammattijärjestön johdossa olevain työläisten kuin myös uuden ammattijärjestön rivimiesten keskuudessa vallitseva mielipiteiden kirjavuus.

Järjestymättömien järjestäminen

Tämä erittäin tärkeä kysymys sai osakseen vain kovin ylimalkaisen huomion. Järjestymättömien järjestämiseen nähden ei näet konventsionissa tehty lainkaan seikkaperäisempiä suunnitelmia. Siitä lausutaan tp. komitean raportin tulevaa toimintaa koskevassa osassa seuraavaa:

"Uuden ammattijärjestön päätehtävänä on järjestymättömien järjestäminen, mihin nähden kaikkien muiden edesottamisten tulee olla toisarvoisia. Järjestymättömien järjestämisellä on Canadan työväenliikkeen nykyinen hajanaisuus monessa suhteessa yhtä vakavana esteenä, kuin mitä ovat työväenliikettä vastustavat voimat yhteensä."

Suhtautuminen poliittiseen toimintaan

Tästä kysymyksestä hyväksyttiin tp. komitean esitys. Se sisältää paljo sanoja, kannattaa kansallisen työväenpuolueen perustamista, mutta jättää tulkinnan varaan monta seikkaa. Sen tärkeimmät kohdat kuuluvat:

"Uusi ammattijärjestö asettaa yhdeksi tehtäväkseen työläisten valistamisen siihen suuntaan, että he käsittävät työväenluokan poliittisen toiminnan välttämättömyyden. Tämä työväen edustuksen välttämättömyyden tunnustaminen, heidän osallistumisensa kaikkiin lainlaadinnallisiin laitoksiin, erottaa meidän menettelytapamme Canadan vanhan ammattijärjestön menettelytavoista." "Tp. komitea ehdottaa, että teollista toimintaa ryhdytään täydentämään poliittisella toiminnalla ja vaatii, että kaikkien liittoyksikköjen ja -neuvostojen on kannatettava työväen ehdokkaita kunnallisissa, maakunnallisissa ja liittoparlamentin vaaleissa." "Tp. komitea surkuttelee sitä, että työväenliike on jakaantuneena niin poliittisella kuin taloudellisellakin alalla, mutta se toivoo, että paikallisten ryhmäin yhdistämisen kautta saatetaan olla kovinkaan kaukaisessa tulevaisuudessa, muodostaa kansallinen työväenpuolue. Tämmöisen työväenpuolueen tulee kuitenkin etupäässä olla kansallisten teollisuusliittojen ohjauksen alaisena ja kaikkien uuteen ammattijärjestöön kuuluvain työläisten on ymmärrettävä että teollinen järjestö on tärkein tekijä koettaessamme vapautua nykyisestä talousjärjestelmästä."

Ammatillisen liikkeen eheyttäminen

Tästä tärkeästä kysymyksestä hyväksyttiin myös tp. komitean pitkähkö, epämääräinen, kansallishengen läpitunkema esitys, mikä esitettiin nimellä "työväenliikkeen sisäinen yhteistoiminta." Tämä "sisäinen yhteistoiminta" on viime vuoden kuluessa ilmennyt varsin kielteisessä muodossa, esim. eri järjestöihin kuuluvain rivimiesten välisinä kamppailuina Torontossa ja Vancouverissa. Keinoista näiden rivimiesten välisten riitaisuuksien poistamiseksi ei mainita mitään hyväksytyssä tp. komitean esityksessä, minkä ydinkohdat kuuluvat:

"Tp. komitea ehdottaa, että työväenliikkeen eheyden saavuttamiseksi on käytettävä kaikkia mahdollisuuksia ja että yhteistoimintaan on pyrittävä kaikkien niiden järjestöjen kanssa, mitkä väittävät itsellään olevan saman yleisen päämäärän kuin mikä uudella ammattijärjestöllä on. Tp. komitea arvelee, ettei aikaa eikä energiaa tulisi tuhlata työväenliikkeen sisäisiin riitaisuuksiin." "Tp. komitea luottaa siihen, että sen menetelmän jatkaminen, mitä tähän saakka on seurattu teollisen järjestämisen alalla, tulee johtamaan Canadan järjestymättömät työläiset kansallisen työväenliikkeen jäsenyyteen. Näin ollen tp. komitea suosittelee, että kaikki liittoyksiköt ryhtyvät tarmokkaaseen ryntäykseen työläisten järjestämiseksi teollisuuspohjalla."

Nuorten työläisten järjestäminen

Tästä kysymyksestä hyväksyttiin vasemmistolaisten esittämä alustus. Sen perustelussa todetaan, että Canadan teollisuuden palveluksessa olevasta nuorisosta on suurin osa ammattiliittojen ja järjestymättömiä ja nuoria työläisiä käytetään vanhempain työläisten ja koko työväenluokan elintason polkijoina. Nuorten työläisten järjestymistä ehkäisevät: 1) ammattiyhdistysten liian korkeat sisäänkirjotusmaksut; 2) [illegible] jäsenoikeuksien rajottaminen nuorilta työläisiltä; [illegible] 3) työnantajain kaikenlaiset hyväntekeväisyys- ja klubisuunnitelmat tehtaissa ja työpaikoilla. Kaikkien näiden vastustusten voittamiseksi päätti uuden ammattijärjestön konventsioni:

Että nuoria työläisiä koetetaan saada kaikilla mahdollisilla keinoilla liittymään ammatilliseen liikkeeseen ja aktiivisesti osallistumaan sen työhön ja että nuorison järjestämistyön edistämiseksi käytetään seuraavanlaisia toimenpiteitä kaikkialla, missä ne eivät ole käytännössä:

1) alennetaan sisäänkirjotus- ja kuukausimaksut suhteellisiksi heille maksettavaan palkkaan nähden;

2) täydet äänestys- y.m. oikeudet nuorille työläisille ammattiyhdistyksissä;

3) työnantajain hyväntekeväisyyssuunnitelmain vastustamiseksi on annettava enemmän huomiota ammattiyhdistysten urheiluseuroille ja muille samankaltaisille järjestöille;

4) nuorison järjestämisen edistämiseksi on valittava erikoisia komiteoita ammattiyhdistyksistä. Näihin komiteoihin on valittava jäseniksi ainakin muutamia nuoria työläisiä ja on tämmöisten komiteain valvottava yhtä hyvin järjestyneiden kuin järjestymättömäinkin työalain nuorison tilannetta, tutkittava yleensä nuorisokysymystä, kuten nuorten ammattiopetusta, palkkaa, työpäivän pituutta y.m.

Työttömyysvakuutus

Työttömyysvakuutuksesta hyväksyttiin kolme eri päätöslauselmaa. Niistä tärkein kuuluu:

Koska nykyään ei ole mitään turvaa työttömäksi joutuneella työläisellä, joten hän perheineen joutuu joko almujen tai työläistovereidensa hyväntahdon varaan siihen saakka, kunnes jälleen pääsee työhön, niin sen takia päätettäköön:

Että tämä Canadan uuden ammattijärjestön konventsioni julistaa kannattavansa semmoista työttömyys- ja terveysvakuutusta, minkä ylläpitoon työläisten ei tarvitse mitään maksaa, ja että uuden ammattijärjestön tp. komitean virkailijat kaikella tavoin avustavat työväenedustajia silloin, kun tästä asiasta keskustellaan parlamentissa, sillä väliaikaisesti työttömäksi joutuvain lukumäärä tulee epäilemättä lisääntymään vuosi vuodelta tuotantovauhdin nopeistumisen takia, ja tämän tilanteen ynnä hallituksen siirtolaisuussuunnitelmain takia tulee vakituisen työn saanti käymään entistään vaikeammaksi.

Toisessa hyväksytyssä päätöslauselmassa korostetaan sitä, että uuden ammattijärjestön tp. komitean tulee kaikilla keinoin koettaa saada työttömyysvakuutusta koskeva lainlaandinta koko maata käsittäväksi; ja kolmannessa päätöslauselmassa vaaditaan Canadan liittohallitukselta tarkempia tilastollisia tietoja työttömistä.

Autotyöläisten teollisuusliiton avustaminen

Canadan autotyöläisten teollisuusliitolle, mikä piti vast'ikään konferenssin Torontossa ja millä on järjestävänä noin 30,000 autotyöläistä Canadassa, päätti konventsioni antaa kaiken mahdollisen moraalisen ja rahallisen avustuksen autotyöläisten järjestämistyössä.

Vanhuudeneläkelaki

Kun nykyinen liittohallituksen vanhuudeneläkelaki on varsin epätyydyttävä ja riittämätön vanhain, omistavalle luokalle rikkauksia tuottaneiden raatajain ylläpitoon ja riippuu tykkänään maakunnallisten hallitusten tahdosta, niin sen takia julistaa uuden ammattijärjestön konventsioni vaativansa suoranaisesti liittohallituksen ylläpitämää vanhuudeneläkelakia, minkä tulee varata neljänkymmenen dollarin eläkkeen jokaiselle 60 vuotta täyttäneelle, puutteessa olevalle työläiselle.

Alinpalkkalaki

Tätä kysymystä koskevassa alustuksessa todetaan, että keskinkertaisen perheen säädylliseen ylläpitoon Canadassa tarvitaan yli neljänkymmentä dollaria viikossa, kuin myös se, että Canadassa on, Uutta Seelantia lukuun ottamatta, tuotanto korkeampi itsekutakin asujanta kohden kuin missään muussa maassa koko maailmassa. Näitten seikkain takia uuden ammattijärjestön konventsioni vaatii, että Canadan työläisille on heti maksettava säädyllisiä elinkustannuksia ja heidän tuottamiaan äärettömiä rikkauksia vastaava palkka. Edelleen vaatii konventsioni, että maakunnallisten hallitusten on säädettävä alinpalkkalaki, mikä takaa sen, että työläiset tulevat saamaan niin suuren palkan, että heidän perheensä voi sen avulla kunnollisesti elää.

Korporatsionien kontrolloimat kauppalat

Kysymys korporatsionien kontrolloimista kauppaloista ei lie ennen ollut esillä työväenjärjestöjen konventsioneissa, vaikka noita korporatsionien pikku "valtakuntia" on kautta laajan Canadan ja vaikka ne ovat erittäin tuhoisia työläisten järjestämistyön tekemiselle. Käsiteltyään korporatsionien kontrolloimain kauppalain tilannetta, päätti uuden ammattijärjestön konventsioni, että se ei hyväksy moisia kauppaloita ja vaatii, että erinäisten maakunnallisten hallitusten on taattava täydellinen järjestymisvapaus korporatsionien kauppalain työläisille.

Konventsionissa käsiteltiin ja hyväksyttiin vielä monia muita, vähemmän tärkeitä päätöslauselmia. Näitten tässä lehdessä julkaistujen päätöslauselmain analysoimisen kautta saatetaan päättää, mikä merkitys tällä konventsionilla on Canadan työväenliikkeelle. Mutta tämmöisen analyysin tekeminen ei kuulu tämän raportin puitteisiin. — A. V.

VALLANKUMOUS

Sana suuri, sana tenhon, kaiut vainon,
ilma sähköttyy ja iskee kipinöitä.
herää into uljas, hehku jumalainen,
toisahalla vainon voimat.

Sana suuri — aatteen, eikä aatteen yksin,
mutta sana teon ja sen summan suuren, —
teon, joka kauan, hiljaa, pidätyksin
kyti kynnen alla, kasvoi kärsimyksin,
kunnes viimein pakahtui ja iski.

Sana suuri pelon, kauhistuksen sille,
jonka tunto kantaa kavahduksen syytä,
jonka linna, valta, saalis salaryöstön
seisoo horjuvalla valheen kukkulalla —
ryöstettyjen majat tuolla alla,
orjain, jotka huomenna ei pyydä.

Sana suuri — toivon, innostuksen hälle,
joka aina kaiken antoi elämälle
mutta itse saanut elämält' ei mitään,
kaiken vaati, riisti nautinnokseen toinen, —
hälle, perintönä, lapsuudesta saakka
jäi vaan kärsimysten raskas taakka,
niin, ja viha, joka syöpyi sydänjuuriin,
kipenöitsi alla kynnen...

Vallankumous! Ken sua peljäten ja kammoin
käden juonin, vainoin vastahasi nostaa,
hän ei ole meitä, hän ei ole niitä,
joilla toden syy ois vihata ja kostaa.

Hän ei ole niitä, joill' on vilu, nälkä,
joita kolhut kohtaa, joita ies painaa,
jotka oikeutta, oikeutta pyytää,
kuten pyytänyt on jokahinen vainaa,
joka sortui alla saman ikeen.

Hän se vaan on niitä, hän se vaan on valmis,
jonka toivo petti, jonka usko raukes,
jonka tunto heräsi ja silmät aukes, —
jota lyötiin, oikeutta kun vaan vaati,
kivi heitettiin, kun pyysi leipää.

Hän se vaan on valmis, valmis vaikka mihin,
jonka menneisyys ja jonka tulevaisuus,
jonka ruumis, sielu rääkättynä huutaa
sortajille tuhon tulta — voiman oikeutta,
vallankumouksen myrkyluutaa,
joka säälimättä laasis kaiken.

AKU PÄIVIÖ.

Canadan järjestyneiden työläisten käräjiltä

II

Työläisten taloudellisen järjestymisenkin alalla on olemassa monta eri suuntaa. On ammattiunionismia, industrialismia, luokkaunionismia, mondismia ja kämplismiä. Työläisille lienee yleensä tunnetut muut tässä mainitut järjestömuodot, paitsi kaksi viimeistä. Ei siksi, että nämä olisi uusia järjestömuotoja, vaan sen tähden, että nimet ovat muodostettu toteamaan sen tarkoituksen jota nämä edustavat.

Mondismi edustaa American Federation of Labor-liiton politiikkaa ja tarkoittaa yhteistoimintaa työläisten ja kapitalistien välillä, työn nopeistuttamiseksi ja palkkain laskemiseksi. Nimitys on vain sovitettu Canadassa käytäntöön siksi, että canadalaiset työläiset pysyvät paremmin asian jäljillä, koska tämän järjestömuodon voimakas edustaja on englantilainen loordi sir Alfred Mond, joka on koko maailman nikkelikuningas ja omistaa keski-Ontarion nikkelituotannon, sekä siinä työskentelevät orjat sieluineen nahkoineen, eikä suinkaan neuvottele työläistensä kanssa muuten kuin pakosta. Tuli tässä mainittua sana neuvottelu, koska presidentti Mosher väänti mondismin tarkoittamaan neuvotteluja työnantajain ja työläisten välillä, työriitaisuuksien sattuessa.

Mondismi todellisuudessa tarkoittaa työläisten riistämisen tehostamista, kaikilla mahdollisilla keinoilla. Näihin keinoihin nikkelituotannon alalla kuuluu bonusjärjestelmä, jolla työläisestä puserretaan ulos viimeinen hikipisara ja kaikilla keinoilla tappelu työläisten järjestymistä vastaan.

Mond-kysymyksessä me saimme selkäämme presidentin kettumaisuuden vuoksi. Meidän pää-loijarimme voimakkaasti osotti, että yhteistoiminta työläisten ja kapitalistien välillä edustaa samaa kuin hyväksyä A. F. of L:n politiikka ja vaati, että jos me kerran pyrimme rakentamaan ammattijärjestöä, joka todellisesti edustaa työläisiä, niin päätöksien täytyy osottaa mihin me pyrimme. Kettumaisuus on aina johtanut työläisiä harhateille ja ne työläisten johtajat, jotka vähänkään omaavat porvarillisuutta, omaavat huomattavan annoksen kettumaisuutta. Voinemme tässä jo muistuttaa, että ne järjestöt jotka ovat yhdistetty Canadan uuteen ammattijärjestöön, valmistautuvat seuraavan konventsionin varalta, lyömään mondismit ja muut lismit, jotka ovat vahingollisia työläisille.

Kämplismi ei ole mikään uutuus, mutta lienee ensikerran paljastettu edustavan työläisten taloudellista järjestöä. Kun O. B. U. edustaa 19,000 työläistä Canadassa, eikä kukaan kuolevainen silti voi löytää Canadasta suurempaa määrää tuon järjestön jäseniä, vaikka etsisi rannasta rantaan, lukuunottamatta näillä käräjillä ollutta lihavain veljesten seurakuntaa, niin nousee luonnollisesti kysymys, missä sitten on sellainen järjestö, joka O. B. U:ksi kutsutaan.

Tuli tässä edellisellä kerralla mainittua tov. Gilbertin kulmikkaasta ja terävästä höskistä, mutta nyt voinemme sanoa, että pää se tällä pojalla terävä on. Se on kuin partaveitsi. Keskustelu järjestömuodosta keskittyi näillä käräjillä pääasiallisesti väittelyksi teollisuus- ja luokkaunionismista, O. B. U. edustaen luokkaunionismia. Kun lihavat veljet suuriäänisesti edustivat suurta luokkajärjestöään, veti tov. Gilbert esille O. B. U. Bulletin-nimisen lehden, osotti sen takasivulla olevaa neliöihin jaettua alaa ja huomautti että joka haluaa tietää missä "One Big Unio"-niminen järjestö on, niin tässä se nyt näkyy. Mainitut neliöt edustavat eräänlaista "kämpläyskeimiä", jolla O. B. U. on hankkinut huomattavan summan rahaa, joten on mahdollista maksaa jäsenveroa ammattijärjestölle 19,000:lta olemattomalta jäseneltä. Lihavat veljet hätääntyivät kyselemään, että onko O. B. U. syytteessä kämpläyksestä näillä käräjillä. Sanoivat kyllä joskus ennenkin olleensa käräjillä.

Me kyllä tiedämme, että O. B. U. on kämplännyt toistakymmentä vuotta. Tuo kämpläys on ollut O. B. U:n olemassaolon ehto, sillä pitääkseen yllä järjestöä, jossa ei ole jäseniä, on rahaa täytynyt jollain keinolla hankkia. He ovat kyllä olleet käräjillä. Kuten he itse tunnustivat. Käräjillä on kielletty heidän aikuisempia kämpläystapojaan, mutta he ovat keksineet uusia ja jatkavat suuren järjestönsä ylläpitoa edelleen.

Meillä on hiukan tietoa O. B. U:n vankimmista tukikohdista. Jokainen tietää, että länsi-Canadassa on huo-

Eri paikkakunnilta

Kirkland Lake, Ont.

KP:N ASIOITA

Paikallisen kaupungin keskuskomitean kokouksessa 21.10. käsiteltiin Väinö Jermilän anteeksipyyntö ynnä jäsenhakemus päästä uudelleen puolueen jäseneksi, koska oli Suomesta saapunut selostus hänen toiminnastaan suojeluskunnissa ja jonka siellä olevat toverit olivat hänelle anteeksi antaneet. Keskuskomitea päätti palauttaa hänelle jäsenoikeudet, sekä julkaista anteeksipyyntö sanomalehdessä, joka puoluetovereiden pyydetään ottamaan huomioon.

SUOMEN SATAMALAKKOLAISTEN AVUSTAMINEN

Suomen satamatyöläisten sitkeätä ja urhoollista lakkotaistelua on paikallisten puolue-elimien toimesta avustettu huomattavasti. Niinpä ensimäiset keräyslista- ja avustusiltamien tulot olivat 162.65. Seuraava toimenpide on: jatkuva viikottainen avustus joskin vielä vapaaehtoinen, vaan samalla velvoitus jokaiselle työssä käyvälle miehelle, ja josta ensimäisen kahden viikon tulos oli kahdeksankymmentä dollaria.

Toverit, muilla paikkakunnilla, jatkakaa samaa menettelyä, sillä heidän voittonsa on samalla meidän voitto.

OSUUSTOIMINNASTA

Osuustoiminta paikkakunnallamme

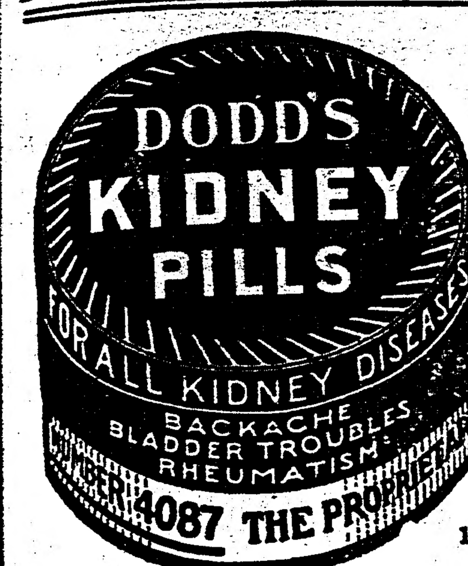

Yli kolmas osa, sadan vuoden, on Dodd's munuais pillerit ollut huomatuin lääke selän pakotukselle, reumatismille, virtsarakko vaivoille ja moneen muuhun kipuun, jonka on aikaansaanut huonot munuaiset. Saatavana kaikissa kaupoissa 50c laatikko tai 6 laatikkoa $2.50 tai tilaamalla suoraan The Dodds Medicine Company, Ltd., Toronto 2, Ont.

on menossa eteenpäin, sillä tänne aijotun Workers Co-operative of New Ontarion haaraliikkeen liikerakennuksen kellari alkaa jo olla valmis.

Koska uudiskylän asukkaina olemme siinä ikävässä asemassa, että perustammepa minkälaisen laitoksen tahansa palvelemaan työläisten etuja, niin on meidän ensimäiseksi rakennettava huoneet, sellaiset mitä kuhunkin tarkoitukseen tulemme tarvitsemaan, joka myös kysyy vissin määrän pääomaa. Niinpä tässäkin. Joskin olemme onnistuneet saamaan huomattavan suuret kuluttajajoukot jo mukaan paikkakuntamme väestöstä, siitä huolimatta tuo "kaikkivaltias dollari" näyttää loppuvan kesken, joten tulemme vetoamaan teihin uudestaan, sillä emme ole vielä varmoja tullaanko pääliikkeen taholta antamaan kyllin suuri huomio yrityksellemme, joka olisi toivottava päästäksemme asiassa eteenpäin. Silti tehkäämme tämä asia tunnetuksi itsellemme ja kootkaamme yhä suuremmat joukot sen ympärille ja menkäämme eteenpäin siinä uskossa, että ennen tämän vuoden loppua voimme omasta liikkeestämme ostaa vaikka "punaisen tähden" kahvia.

Meillä kävi t.k. 8 p. tov. Yrjö Halonen Yhdysvalloista, puhumassa ja antamassa neuvoja osuustoiminnallisella alalla, johon hänellä ammattimiehen näyttää olevan kykyjä. Siitä huolimatta, useat tovereista jotka työvuorojensa takia olisivat olleet tilaisuudessa seuraamaan tämänkin tilaisuuden, kunnioittivat sitä poissaolollaan.

Onhan helpompi olla kotona tai viettää aikansa muualla kun kiinnittää huomionsa yhteiseen asiaan, sillä tässäkin on suuri työ jokaiselle henkilölle joka viitsii asian edistämiseksi jotain tehdä. Ja sitten, lähestyyhän yksityiskauppias agenttiensa kautta meitä vaikka olemme kotonakin. Vaan hän lähestyy meitä niinkauan kun olemme maksukykyisiä. Ei sillä, että me osuuskaupastammekaan tulemme saamaan mitään hyväntekeväisyyslaitosta, vaan meillä on se kokemus työläisten osuustoimintayrityksistä, että ne voimistuttuaan ovat olleet suurena tekijänä työläisten lakkotaisteluissa ynnä muissa; jotavastoin yksityiskauppias ei tunne meitä kun sellaiseen aikaan joudutaan ja ne ajat ovat vielä tulematta tälläkin paikkakunnalla.

Schumacher, Ont.

SUOMALAISESTA RUOKALASTA

Sananen tämän kylän suomalaisesta ruokatalosta, jota on runnannut M. Korven perhe siitä asti, kun osuusruokala lopetti toimintansa ja möi koko ruokatalon kaluston tälle edellä mainitulle henkilölle. Vaan hyvin lyhkäseen heidänkin hommansa loppui. Ei kestänyt kun noin 4 kuukautta kun joutui virkakunnan kanssa tekemisiin vanhoista asioistaan. Tämä kerrottu henkilö oli viime talvena runnannut Timminsissä ruokalaa jonkun toisen kanssa yhtenä, ja ottaneet ruokatavaraa osuuskaupasta, mutta jättäneet laskut maksamatta kun lopettivat liikkeensä. Vaan kun hän alkoi liikkeen täällä, niin osuuskauppa kai koetti saada saatavansa sovinnossa, vaan hän on kieltänyt jyrkästi, että hän ei maksa ja niin kauppa oli pakoitettu ottamaan omansa oikeuden kautta.

Asia on joulukuussa oikeuden käsiteltävänä. Siitä asiasta on annettu 10:lle miehelle haaste, että eivät saa maksaa 2:den viikon ruokaa tälle runnarille ennenkun asian on oikeus käsitellyt. Tätä menettelytapaa ei kuulu tämä runnari hyväksyneen, vaan antanut ruokailijoilleen sellaisen määräyksen, että on tästä lähtien maksettava ruokansa edelleenpäin, mitä ei ole kaikki hyväksyneet, vaan poistuivat koko talosta pois.

"PUNAINEN NYRKKI".

Timminsin agitatsionikomitean kokouksesta tuli sellainen esitys soluille, että perustetaan solujen välinen nyrkkilehti. Se esitys tuli hyväksytyksi ainakin tässä Schumacherin solussa ja joudumme lehden ensimäiseksi toimittamaan. Tämä solu no 15 antoi sille nimeksi "Punainen nyrkki". Lehti lähetettiin seuraavaan soluun, no 14 mikä toimittaa edelleen seuraavaan alaspäin. Toinen samanlainen on määrätty laadittavaksi solu numero yhden mikä tulee nousemaan ylöspäin, nimittäin 2:seen j.n.e.

JÄRJESTÄMISTYÖ

Niin tärkeä kun se onkin työläiselle, vaan siinäkin olisi paljon paranemisen mahdollisuutta. Kun jokainen tuntisi velvollisuutensa siinäkin asiassa, että puhuisi kaverilleen ja muille sukulaisilleen, että mitä mieltä hän olisi. Sellaiselle mikä on järjestynyt työläinen, pitäisi olla tällaiset asiat kyllin selvät, että kun tulee sukulainen eli vaikkapa tuttava Suomestakin, niin mihin heitä ohjata, kun he kerran ovat paikkakunnalla ja työssä käypiä miehiä. — Toimeksi saanut.

mattava joukko kiinalaisia. Jokainen myöskin tietää, että kiinalaiset ovat perin kiihkeitä kämpläreitä. Mutta me tiedämme, jota ei kaikki muut tiedä, joka kuitenkin saa tulla nyt tässä sanotuksi, että melkein jokaiselle länsi-Canadan kiinalaiselle tulee O. B. U. Bulletin-niminen lehti, sillä kiinalainen on aina halukas antamaan kättä "keimiin". — Konventsioni hyväksyi teollisuusunionismin kämplismin sijasta.

Kun tässä nyt kerta on tullut puhuttua O. B. U:n ansioista, niin voinemme mainita vielä heidän eräästä keksinnöstään, tai toisin sanoen heidän tekemästään huomiosta, jolla he ovat meitä valistaneet. Tietääkö tämän lehden lukijat kuinka monta imperialistista suurvaltaa on maailmassa ja mitkä ne ovat? Lihavain veljien kautta me olemme saaneet tietää, että maailmassa on kolme imperialistista suurvaltaa: Englanti, Amerika ja Neuvostoliitto. Me emme nyt satu olemaan erikoinen asiantuntija imperialistisessa politiikassa, mutta tiedämme, että Neuvostoliitto ei sijoita pääomia ulkomaiseen teollisuuteen, eikä hae markkinoita ulkomailla tuotteilleen, muuten kuin vaihtaakseen niillä välttämättömiä tarvikkeita, joita ei omassa maassa tuoteta. Mutta koska nyt todesta satumme olemaan heikonlainen tämän asian tuntemisessa, niin jätämme tämän puolen teoreetikoiden selvitettäväksi.

Lopuksi voinemme mainita menestyksellisenä ilmiönä näiltä käräjiltä, että tärkeimmissä kysymyksissä onnistuttiin metsä- ja kaivostyöläiset linjaamaan vasemmistoon.

E. V.

South Porcupine, Ont.

RYKMENTIN SOITTAJA

operettimainen laulu-näytelmä esitetään kuten ilmotuksesta näette, ensi sunnuntaina osastomme haalilla. Sinne tietysti kaikki ohjaavat askeleensa. sillä laulunäytelmät ovat aina tepsineet yleisöön, ja varma on, että ei kadu kukaan joka saa nähdä mainitun näytelmän. Kappale on hauska alusta loppuun, ja repäsevät laulut antavat vauhtia esitykseen. Näytelmää avustaa lauluseura kokonaisuudessaan, joten sekin on uutta meillä. Pääsyliput maksavat 50 senttiä, ja saa niitä entisistä paikoista. Siis pikku esteet pois ja haalille ensi sunnuntaina! — toivoo Blomwal.

SUOMESTA

OHRANA PIDÄTTÄNYT SODANKYLÄSSÄ KAKSI TYÖLÄISTÄ

V.k. 19 pnä vangitsi kaksi rovaniemeläistä ohranaa Sodankylässä kauppa-apul. Eelis Mattilan ja pari tuntia myöhemmin työmies Veikko Kemppaisen.

Syytä vangitsemiseen ei oltu ilmoitettu, mutta näyttää, että ohrana on aloittanut tavanmukaisen budjettimetsästyksensä ja nappasi sodankyläläiset työläiset ensin.

MAAHERRA KIELTÄNYT PASSIN S. MAATYÖVÄENLIITON SIHTEERILTÄ

S. Maatyöväenliiton sihteeri toveri A. Lindegren on hakenut passia matkustaakseen marraskuun lopulla Venäjällä pidettävään sikäläiseen maatyöväen liiton edustajakokoukseen, mutta on Uudenmaan läänin maaherra passin kieltänyt.

Syytä ei tietystikään ole suvaittu ilmoittaa.

ULKOLAISIA VIERAITA MAATYÖVÄENLIITON EDUSTAJAKOKOUKSEEN

Marraskuun puolivälissä pidettävään Maatyöväen liiton edustajakokoukseen saapuu ulkolaisia vieraita. Norjasta sikäläisen maatyöväen liiton sihteeri Peter H. Vestad ja metsätyöläinen Aug. Nyttordsmoen, ja Ruotsissa maatyöväen liiton puheenjohtaja Albin Hanson. Myöskin maa- ja metsätaloustyöläisten liitto on päättänyt lähettää kongressiin edustajansa.

KOUKKU LEUKAAN MAKSOI 2 V. KURITUSHUONETTA

Helsingin raastuvanoikeuden kolmannella osastolla oli lopullisesti käsiteltävänä autonkuljettaja N. Kovasiipeä vastaan nostettu juttu vapaaherra Kurt Palmenin pahoinpitelystä, josta kuolema oli seurauksena.

Raastuvanoikeus tuomitsi Kovasiiven 2 vuodeksi kuritushuoneeseen ja suorittamaan vainajan hautauskulut sekä maksamaan todistajapalkkioita.

Sekä vainajan oikeudenomistajain että syytetyn puolelta ilmoitettiin tyytymättömyyttä päätökseen.

RAKENNUSLUHISTUMA JYVÄSKYLÄSSÄ

Kamala rakennusonnettomuus tapahtui maanantaina v.k. 22 pnä klo 2.55 Jyväskylässä. Kauppa- ja Torikadun kulmauksessa on ollut rakenteilla suuri 5-kerroksinen kivitalo. Se oli jo muurattu viimeistä kerrosta myöten, kun mainittuun aikaan sortui rakennuksen eteläpäästä huomattavan suuri osa, ylhäältä alas saakka. Eteläpäähän jäi törröttämään kadun puoleinen nurkkaus telineitten varaan ja on tämä n. 20 m. korkuinen torni suurena vaarana juuri vieressä sijaitsevalle vanhalle apteekkirakennukselle.

Rakennuksen sortuma on leveydeltään noin 14 metriä ja pituudeltaan noin 10 metriä. Talon korkeus on hieman yli 20 metriä.

Ei ole varmaa onko sortuneeseen rakennukseen jäänyt ketään sisälle. Kaksi miestä oli aivan ylhäältä saakka tullut sortuneen rakennuksen mukana maahan, loukkaantuen vakavanlaisesti. Toinen kykeni vielä liikkumaan, kontaten kadulla olleeseen autoon. Toinen vedettiin esiin raunioista pihan puolelta. Molemmat toimitettiin sairaalaan hoitoa saamaan.

Loukkaantuneet ovat Aleks Honkanen, Ville Korhonen, Aati Janhunen sekä Viktor Lillgvist, joka sai vaikeimmat vammat.

TAMMISAARESTA VAPAUTUNEITA

Viime kuun 23 pnä vapautui Tammisaaren pakkolasta neljä sos. nuorisoliiton jutussa 3 v. tuomion kärsinyttä toveria. Vapautuneet ovat Verner Paulin, Vilho Nokireki, Alpo Haverinen ja Lulu Kosonen.

Edellisenä lauantaina vapautui Tammisaaren pakkolasta helsinkiläinen toveri Armas Aikiä suoritettuaan puolentoista vuoden kurssin, jonka sai sos. nuorisoliiton jutussa. Tervetuloa!

OHRANAT LIIKEKANNALLA VIIPURISSA

V.k. 25 päivän aamuna klo 10.30 aikaan saapui viipurilaisen "Työ"-lehden toimitushuoneeseen 5 etsivän keskuspoliisin miestä ilmoittaen lehden taloudenhoitajalle, tov. A. Rönqvistille saaneensa määräyksen pidättää hänet. Samalla he alkoivat toimittaa kotietsintää, jonka syyksi ilmoittivat tov. R:n tavaroiden tarkastamisen. Nuuskinta oli tietysti tuloksetonta.

Myöskin lehden konttorinhoitajan, tov. Aino Kallion asunnossa toimitettiin nuuskinta.

Edellisenä iltana pidätettiin Viipurin Talikkalassa tov. Eino Nevalainen. Hänen asunnossaan pidettiin myöskin kotietsintä, mutta lienee se ollut tuloksetonta.

SATAMALAKKOLAISIA TUETAAN JATKUVASTI

Suomen Puuteollisustyöväen Liiton liittoneuvoston kokouksessa viime kuun 20 päivänä päätettiin myöntää Suomen Kuljetustyöväen liitolle ylimääräisenä avustuksena käytettäväksi satamalakkolaisille 25,000 markkaa.

Reipas todistus taistelevien työläisten keskeisestä solidarisuudesta.

Neuvostoliitosta

NEUVOSTOLIITON KOULUVERKKO

Neuvostoliiton Keskus-tilastohallinto on tehnyt yhteenvedon suoritetusta kouluregisteröinnistä, joka käsitti yhteiskunnallisen kasvatuksen-, I- ja II-asteen, 7- ja 9-vuotiset, talonpoikaisnuoriso- ja kommuunien koulut. Kaikkiaan on kouluja 118,184, joissa 337,435 opettajaa ja 11 milj. 372,507 oppilasta. Tarkastetuissa ja luetteloiduissa kouluissa käy opetus 70 eri kielellä. Suurin määrä kouluista 107,097 — joissa oppilaita 8,1 milj. ja 210,500 opettajaa, työskentele maaseudulla. Keskimäärin opiskelee jokaista 10,000 asukasta kohti 774 lasta, ja laskettuina yksistään kaupungit 10,000 asukasta kohti 1,194 lasta, kaupungin ympäristöllä 1,367 ja maaseudulla 675 opiskelevaa jokaista 10,000 asukasta kohti. Koko Neuvostoliiton mitassa on kouluissa kouluikäisistä 70,1 pros., kaupungeissa 88.4 pros. ja maaseudulla 65,3%.

RAKENNUSOSUUSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Neuvostoliiton rakennustoimintaneuvoston puhemiehistön jäsen tov. Koshanin on rakennustoiminnasta antanut seuraavia tietoja: työläisten osuustoiminnallinen asuntorakennustoiminta oli vuodelle 1927—28 merkitty 102 milj. ruplaksi. Mutta ammattiliittokeskusten kylmäkiskoinen suhtautuminen työläisten asuntorakennustoimintaan johti siihen, että kuluneena vuonna on asuntorakennustoimintaan käytetty ainoastaan 90 miljoonaa ruplaa koko Neuvostoliitossa. Osuustoiminnan kautta rakennettuihin taloihin voidaan tänä vuonna sijoittaa yli 90,000 henkeä, eli lähes 20,000 perhettä.

Neuvostoliiton asuntorakennustoimintaneuvosto on, ottaen huomioon Neuvostohallituksen asetuksen, päättänyt laajentaa osuustoiminnallista asuntorakennustoimintaa ja merkinnyt vuodelle 1929 siihen varoja 128,2 miljoonaa ruplaa. Tämä summa arvioidaan 21 pros. koko asuntorakennustoiminnasta, joka prosentti on vähän alhaisempi kuin v. 1927. Tulevana vuonna on jokaiselle rakennustöittä suorittavalle järjestölle luovutettava määrätty luotto vähintään kolmeksi vuodeksi eteenpäin, sillä ilman sitä emme me voi suorittaa rakennustoiminnan ratsionalisointia.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Hammaslääkäri
Toht, ELGIE
Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista.
Kaasun avulla poistetaan hampaita.

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri W. B. MacDonald
McLean Block, 318 Bay Street
PORT ARTHUR, ONT.
Tunnit: 9—12 ap. 2—6 ip.
Auki iltasin 7—9
Puhelin N1681. Suomea puhutaan
Kohtuulliset hinnat.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
—— Suositellaan ——
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

B. BROPHY

Jolla on kahdeksantoista vuoden kokemus autoalalla, on ottanut haltuunsa entisen Karjalan liikkeen. Kaiken mallisia autoja, sekä niiden käyntiinpano-, valaistus- ja sytytyslaitteita korjataan.
Kaikki työ taataan. (K
SERVICE GARAGE
Algoma ja Queen katujen kulmassa — Puhelin N. 882
322 MEMORIAL AVE. PORT ARTHUR, ONT.

John Aarnion LIHAKAUPPA
319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.
Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjoviskiat, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan. Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. —— 111 Second St. —— Port Arthur, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

Erikoisen tärkeä huomautus

Älkää jäähdyttäkö itseänne liikaa, se on vaarallista. Tarvitessanne COLIA tai POLTTOPUITA, kääntykää meidän puoleen. Me lajittelemme ne juuri teidän tarpeenne mukaisesti.
P. WANSON — COAL & WOOD
OFFICE 277 JOHN ST. SOITTAKAA PUHELIN 431N.

WORKMEN'S RESTAURANT
624 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

Vapauden lukijat
tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.
Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

ASIOIMISTON
olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin lainopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.
Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteimistöä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.
Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.
RUDOLF E. HULKKO
284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

Mitä on osuustoiminta?

OSUUSTOIMINTALIIKE luonteeltaan on ensi sijassa työväenluokan liikettä nykyistä voittojärjestelmää vastaan, ja nykyisen yhteiskuntajärjestelmän muutot voidaan aikaansaada vain koko työväenluokan yhteistoiminnan kautta.
INTERNATIONAL osuusliike omaksuu ylläolevan toimintapohjan, sen pyrkimyksenä on osuusliikkeiden keskittyneisyys ja työväenliikkeen yhteisrintama. Jäsenistö kokonaisuudessaan huolehtii niin periaatteellisesta kuin taloudellisestakin puolesta, sillä kaikki tärkeimmät asiat ratkaisee osuuskunnan jäsenistön vuosi- tai sitä varten kutsuttu ylimääräinen kokous. Kokouksien väliajoilla johtokunta toimii sääntöjen ja kokouksien antamilla valtuuksilla, valvoen pääliikettä ja sivuliikkeen liikkeenhoitokuntaa ylimpänä orgaanina.
LIITY jäseneksi ja kannattajaksi, ei tule kysymykseen asutko Port Arthurissa, Fort Williamissa, rautatielinjalla tai maalla, sillä yhtähyvin olet samanarvoinen päättämään osuuskunnan asioista.
Tehkää tilauksenne osotteella:
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
176—8 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. Phone N305
513 Simpson St., Fort William, Ont. Phone S1326
Leipomo: 605 Simpson St., Fort William, Ont. Phone S3788

AMERIKALAINEN OPPINUT NEUVOSTOLIITON OLOISTA

Tiflisistä on äskettäin matkustanut Batumiin New Yorkin museon eläintieteellisen osaston tirehtööri Morrey. Professori Morrey on lausunut, että tulevana kesänä aikovat amerikalaiset oppineet järjestää eläintieteellisen retkikunnan matkoja Turkestaniin, Altaille ja Siperiaan. Neuvostoliitossa saamistaan vaikutteista lausui prof. Morrey: Neuvostoliiton oppineitten järjestöt ovat yläpuolella kaiken ylistelyn. Amerikan tieteellisen elämän suurimpana puutteellisuutena on se, että siellä tunnetaan hyvin vähän Neuvostoliiton oloja. Täytyy olettaa, että lähiaikoina järjestetään yhteys Amerikan ja Neuvostoliiton välillä.

SHAHTINSKIN TUHOLAISTEN JÄLKIÄ KORJATAAN

Paikallinen sanomalehti on herättänyt kysymyksen Sheglovskin kaivosalueen kahden kaivoksen vedestä tyhjentämisestä, jotka oli tuhotyöntekijän, insinööri Kusman toimesta hukutettu. Järjestettiin työläisten tuotannollinen neuvottelukokous, jossa selvisi, että mainituissa kaivoksissa on suuret varastot ulkomaille vietävää kivihiiltä: Grigorjevskin kaivoksessa yli 10,000 tonnia ja Brestovskin kaivoksessa 8 milj. tonnia. Kaivosten vedestä tyhjentäminen ei tuota suurempia vaikeuksia ja kivihiili tulee näillä kaivoksilla olemaan halvempaa kuin muissa kaivoksissa.

28 LENINGRADIN TEHDASTA SIIRTYY 7-TUNTISEEN TYÖPÄIVÄÄN

Kansantalousneuvoston Leningradin osaston komission puheenjohtaja tov. Nemanov on ilmoittanut, että tänä vuonna on katsottu mahdolliseksi siirtää 7-tuntiseen työpäivään 28 Leningradin alueella olevaa tehdasta, joissa työläisten luku on 48,981 eli 22,8 pros. Leningradin teollisuudesta.

Seuraavat tehtaat aiotaan siirtää 7-tuntiseen työpäivään: ensimäisellä neljänneksellä: jalkinetehdas Proletarskaja Pobeda, nahkatehdas Skorohod, kolme tupakkatehdasta, oluttehdas Vena, rullatehdas Sovetskaja Svesda ja Pnevmatik; toisella neljänneksellä: Krasnij Treugolnik (vähitellen, ensimäisenä kalossiosasto) kutomatehdas Rabotshij, III Internatsionalen nim. om. tehdas ja Sääsjoen kombinaatti, kolmannella neljänneksellä: Volynkin saha, ompelutehdas Kr. Rabotnitsa, 3:s korkkitehdas, Petshatnij Dvor; viimeisellä neljänneksellä: tehdas Kanat, paperitehdas Pravda, Dubrovkan kombinaatti (kokonaisuudessaan), Karl Marxin tehdas, Sevkabel, Okulovskin paperitehdas ja Svetlana.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland, Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L. Copper Cliff, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOITAJA Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN LUONNONLÄÄKÄRI, 85 Huron St., Toronto, Ont. Tunnit: 9—11 ap. ja 3—8 ip. Erikoisala: Reumatismi, hermohäiriöt ja niiden aiheuttamat taudit, unettomuus, finnit ja syylät, miesten salaiset. Käsin-, koneellista ja sähköhierontaa. Valo- ja violettisädehoitoa. Kasviskeittokirja 164 siv. "Kasvisruokaa kaikille" $1.00 saa tilata yllä main. osot. Kosmas Kiiskinen, luont. terveysh. neuvoja.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

VIERASPAIKKAKUNTALAISET, kun käytte Torontossa, niin pistäytykää täällä. Ruokaa ja asuntoa aina saatavana. Mrs. H. Kuusila, 12 Manning Ave. (K

PORT ARTHUR, ONT.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street.—Puhelin 1185 S.

KIRKLAND L., ONT.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont. (K

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

MONTREAL, QUE.

M. SOININ PARTURILIIKE, 963 St. Antoine St., Montreal, Que.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

Parturiliikkeeni

7 Durham St. Sudbury, Ont.

Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (MTr.

MATTI AHO

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.

Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

VAPAUDEN JOHTOKUNNAN

kokous pidetään torstaina t.k. 15 p. iltana.

AGIT.-PROP.-KOMITEAN KOKOUS

on Liberty-haalilla huomenna, torstaina kello 7 ip.

S. J. SUDBURYN OSASTO NO. 16

kokous pidetään ensi perjantaina, tk. 16 päivä, kello 8 illalla Liberty-haalilla.

Johtokunnan kokous samassa paikassa kello 7.

Saapukaa runsaslukuisena. Paljon tärkeitä asioita.

TYÖLÄISNAISTEN OSASTON KOKOUS

Työläisnaisten osaston ylimääräinen kokous pidetään Liberty-haalilla tk. 15 pnä siis torstaina kello 7 illalla. Kokouksessa on käsiteltävänä m.m. neuvottelukokoukselle tulevia asioita, joten kaikkia jäseniä kehotetaan saapumaan.

"RAUDANKAIVAJA",

tuo suurta huomiota herättänyt työväen draama tullaan esittämään toinen kerta Liberty-haalilla ensi sunnuntai-iltana. Kappaleen arvokkuudesta, henkilökohtaisesta- ja yleisesityksestä voivat saada luotettavan tiedon ne, jotka eivät olleet ensi esitystä näkemässä, keneltä tahansa niistä 200 katsojasta, jotka sen näkivät viime lauantai-iltana. Sitä todistaa m.m. Vapaudessa julkaistun "Raudankaivaja"-nimisen kirjoituksen lopussa esiintyvä lause: "Saimmepa pitkästä aikaa nähdä näyttämöltämme työväenluokan hengessä kirjoitetun, työläisten elämää ja jokapäiväistä taistelua kuvaavan katsomisen arvoisen näytelmän". Niin valtava oli todellakin kappaleen esitetty vaikutus ollut, että sanotaan tuskin yhtään silmää tuosta suuresta joukosta olleen kuivana. Kutka ja millä ihmeen keinolla saivat esittäjät tuon vaikutelman? Ne olivat sudburylaisia näyttelijöitä, joiden yksilöllisestä antautumisesta ja kyvystä pääsette selville ainoastaan saapumalla henkilökohtaisesti katsomaan. Muuta mahdollisuutta ei nykyään ole olemassa. — K. G. A.

TAASEN TYÖLÄINEN LOUKKAANTUNUT FROODISSA

Viime sunnuntaina joutui Mond Nickel-yhtiön Frood-kaivannossa Otto Järvi-niminen putkityöläinen malmivaunun ja korjaamiensa putkien väliin, katketen häneltä kaksi kylkiluuta ja saaden vammoja selkäänsä. Hän oli työskennellyt huomaamatta takaa päin tulevaa vaunua. Järvi on hoidettavana täkäläisessä sairaalassa.

Bruce Mines

Ei ole Vapaudessa ollut kirjotuksia, mitä täällä Brucessa naisten osasto hommaa. Mutta toimessa se on täälläkin ja oikeinpa tuli mieleni hilpeäksi, kun meillä oli kokous nyt marraskuun 11 pnä, ja jäsenet oli saapuvilla lukuisampana mitä on ollut pitkään aikaan. Tuli vielä lisäksi uusiakin. Se onkin toivomus, että kaikki mukaan ja jäseniksi! Keskustelua olisi piisannut vaikka kuinka pitkästi, vaan kun aika kävi lyhyeksi, niin täytyi jättää toiseen kertaan.

Ohjelmailtamat päätettiin pitää tämän kuun 24 päivänä. Ohjelmaa en osaa vielä nimitellä mitä kaikkea on, mutta sitten nähdään kun mennään katsomaan. Ja lopuksi kulutetaan kenkiä, mikä keritään kello 12:sta.

Haalilla tavataan! — Valittu.

Creighton Mine

Niinkuin ilmoituksesta näkyy, esittää osaston näytelmäseura Maria Jotunin "Savu-uhri"-nimisen huvinäytelmän ensi sunnuntaina, t.k. 18 p:nä, alkaen klo 8.30.

Kappale on verraton kuvaus Suomen kansan elämästä noin puoli vuosisataa sitten. Verrattomalla huumorilla ilvehtii tekijä sen ajan herrakunnioitusta kansassamme ja mehevällä leikin laskulla muodostuu kappale kauttaaltaan hauskaksi proosaksi, niin että ensi sunnuntaina sitä sitten olisi tilaisuus nauraa, ken siitä ilosta tykkää — ja onhan nauru virkistävää, vai mitä?

Huomattava taidetilaisuus Sudburyssa

Sudburyn suomalaisten orkesterin, laulukuoron ja soittokunnan syyskonsertti

Sudburyn suomalaisten, tarkemmin sanoen S. J. Sudburyn osaston orkesterin, laulukuoron ja soittokunnan ensimmäinen yhteinen konsertti oli Liberty-haalilla viime sunnuntai-illalla. Tilaisuuteen oli saapunut yleisöä tämän syksyn ennätysmäärä; tarkemmin emme lukumäärää tienneet, mutta suojat olivat niin täydet kuin ikinä olla voi. Tämä jo ensimmäisenä seikkana mainittuna osottaa kuinka suuri yleisön puolelta on mielenkiinto yleensä musikaaliseen ja laululliseen puoleen nähden. Tähän nähden ei siis voida orkesterin enempää kuin laulukuoronkaan perustamista paikkakunnallemme katsoa liian aikaiseksi tapahtumaksi.

Orkesteri samoin kuin laulukuorokin (sekakuoro) ovat harjotelleet vasta lyhyemmän ajan, ehkäpä noin parin kuukauden ajan säännöllisesti, tarkempaa tietoa allekirjottaneella ei siitä puolesta ole. Molempien johtajana on toiminut toveri Hj. Hamari. Orkesteri on kokoonpantu nuorista soiton harrastajista, laulukuorossa ollen mukana vanhempaakin polvea.

Itse esityksistä saanemme luvan muutamilla sanoilla mainita. Ensiksikin on mainittava, että ohjelman kokoonpano oli onnistunut, huomioonottaen ne voimat mitä oli käytettävissä. Niissä oli helppoa, oppilasvoimille sopivaa, samoin kuin myöskin vaikeampaa, ikäänkuin pyrkimyksenä osottamaan, että haluamme edelleen kehittyä. Lähtemättä yksityiskohtaisesti tekemään selvää eri kappaleista, mainitsemme vain ne kohdat, jotka erikoisemmin hyvinä saavutuksina jäivät mieleemme. Orkesterin esityksistä pitäisimme parhaimpana "Song of the Volga Boatmen" ja "Spirit of the West March" esityksiä. Sävellykset itsestään ovat verrattain kauniit, mutta ei esityskään ollut huonoimpia amatöörivoimiin ja muutaman kuukauden harjotusaikaan verraten. Enemmänkin kuin mainitsemisen arvoisia olivat toisetkin esitykset, vain muutamassa kappaleessa ohjelman alkupuolella oli havaitavissa huomattavampaa epävarmuutta.

Kuoron esitykset olivat orkesteriin verraten varmempia, ikäänkuin määrätietoisempaa. Johtunee siitä, että kuorossa on harjaantuneempi enemmistö. Yleensä kuoron esitykset olivat verrattain korkealla. Näin maallikkona, epämusikaalisena henkilönä pitäisimme kuoron tenoreita ja alttoja hivenen heikkoina toisiin verraten. Bassot ovat voimakkaat, ehkäpä toisissa paikoissa hiukan liiankin voimakkaat edellämainittujen heikkouteen katsoen. Moitteeksi tätä emme tarkota. Kuoro tarjosi enemmän kuin siltä ehkä uskallettiin odottaakaan.

Soittokunnan esittämiin useampaan kappaleeseen oli pujahtanut sikene epäsointua. Emme osaa tarkalleen sanoa mistä sellainen johtuu, mutta kehottaisimme soittokunnan kiinnittämään suurempaa tarkkaavaisuutta tahtipuhtauteen. Jokainen yksityinen soittaja voi soittaa hyvinkin puhtaasti, mutta jos tahtijako on erilainen, niin se synnyttää epäsoinnun. Mielestämme oli yllämainitussa päävika siihen, ettei soittokunta, kauan harjotelleena, kyennyt antamaan aivan niin paljoa kuin siltä odotettiin.

Lisäksi oli ohjelmassa yksityisnumeroita, jotka yleensä esitettiin hyvin, ollen myöskin aiheiltaan huolellisesti valittuja, taiteelliselta näkökulmalta katsottuna.

Yhteenvetona, mikäli se koskee erikoisesti orkesteria ja laulukuoroa, kaiken sunnuntai-iltaisen kuulemamme perusteella voidaan sanoa, että äsken perustettuina ja ollen niissä, varsinkin orkesterissa, nuorta polvea, voidaan niiden ensi-esiintymistä pitää suorastaan hyvänä. Yleisön lämpimät suosionosotukset olivat siitä esittäjille parhaimpana todistuksena. Toivomme menestystä ja toimintatarmoa edelleenkin näille omille työväestön taide-elämän edustajille, orkesterille, laulukuorolle ja soittokunnalle.

Matti Ulf.

Kulakkien vehkeilyt Neuvostovaltaa vastaan

Kuusi neuvostovirkailijaa murhattu

MOSKOVA, marrask. 13. — Porvarillinen Associated Pressin uutistoimisto tiedoittaa, että kuusi neuvostovirkailijaa, joista yksi nainen, tulivat murhatuksi rikkaiden kulakkien toimesta eri paikoissa. Nämä murhat katsotaan aiheutuvan rikkaiden talonpoikien eli kulakkien katalasta sabotaasista valtion viljankeruuta sekä varakkaiden talonpoikain verotusta vastaan. Murhat ovat olleet salamurhia. Neuvostolehdet vaativat ryhdyttäväksi ankariin toimenpiteisiin rikollisia vastaan.

PARLAMENTTI KOKOONTUNEE TAMMIKUUN LOPULLA

Ottawa, marrask. 13. — Täällä arvellaan, että liittovaltion parlamentti kokoontunee tammikuun 24 päivä ja Ontarion lainlaatijakunta Torontossa helmikuun 9 päivän tienoilla. Vanhuudeneläkelainsäädäntöä koskevan maakuntahallituksen esityksen arvellaan tulevan siihen mennessä valmiiksi.

YLEISIÄ UUTISIA

Intian sortaja palkittu

LONTOO, marrask. 13. — Birkenheadin jaarli, joka on palvellut Englannin imperialisteja Intian kansan sortamisessa Intian valtiosihteerinä, on tunnustuksena "ansioistaan" asetettu Melchettin trustin, Imperial Chemical Industries'in, johtokuntaan, josta hän tulee saamaan palkkioksi $100,000 vuodessa osa-ajan työstä. Tämän tunnustuksen on hänelle antanut englantilainen suurporho, luokkien yhteistoiminta-aatteen ajaja ja sotien valmistaja, lordi Melchett.

HUOM.! HUOM.!

Marrask. 14, 15, 16 ja 17 pnä on

SUURET MYYJÄISET

UKRAINAN LABOR TEMPPELISSÄ, 189 SPRUCE KADULLA

Tiketin hinta 50 senttiä, jolla pääsee jokaisena iltana.

TERVETULOA! KOMITEA. (TKL

Vauva Vauva Vauva Vauva Vauva

Lauantaina 17 päivänä t.k,

S. J. FORT WILLIAM "PIRTILLÄ"

ESITETÄÄN

"VAUVA"

TOSI HAUSKA NAURUPILLERI

Kolmessa näytöksessä

ALKAA KELLO 9 ILL. — OVIRAHA 30—40 SENTTIÄ

Huom.! Näytelmä on aivan uusi eikä ole mitään yhtäläisyyttä "Minun Vauvani" kanssa, että sen tiedätte.

LAULA NAURUA ILOA

Ensi sunnuntaina t.k. 18 päivänä

esittää

S. J. So. Porcupinen Osaston Näytelmäseura

OPERETTIMAISEN LAULUNÄYTELMÄN

"Rykmentin Soittaja"

Neljässä näytöksessä

Alkaa täsmälleen kello 8 illalla

PÄÄSYLIPPUJA myy etukäteen Airola ja Alanen. Ostakaa liput etukäteen että saatte valita paikan.

Seuraava näytelmä tulee olemaan "KORKEIN TUOMARI", joka esitetään joulukuun 2 päivänä.

NÄYTELMÄSEURA.

Ilmotus

Koska mieheni Samuel Saari, kotoisin Kurikasta, Vaasan läänistä, ei ole antanut itsestään tietoa minulle ja pikku tytölleen pitempään aikaan. Niin, ellei hän 1 vuoden ja vuorokauden kuluessa anna tietää itsestään, niin olen hänestä vapaa.

Kurikassa lokak. 29 p. v. 1928.

Selma Saari,

Luopa,

Vaasan lääni, Suomi.

Uusia lakkoja puhjennut Intiassa

Lähes tuhat kutomotyöläistä alkanut lakon Bombayssa

BOMBAY, Intia, marrask. 13. — Noin 800 kutomotyöläistä ovat täällä olleet lakossa jo jonkun päivän vastalauseena työnantajan yritykselle alentaa palkkoja. Lakko käsittää suuren Standard kutomotehtaan. Yhdeksän työläistä loukkautui viime perjantaina, kun poliisi hyökkäsi lakkolaisia vastaan.

YKSI TAUTI LISÄÄ IHMISKUNNAN RASITUKSEKSI

Toronto. — Maakunnan terveydenhoitoviranomaiset ilmottavat abortus basillien, joita vuosikausien ajan on uskottu löytyvän ainoastaan eläinkunnassa, alkaneen levitä myös ihmisten keskuuteen.

Ensi kerran havaittiin näitä basilleja ihmisissä viime huhtikuussa, mutta sen jälkeen on todettu 20 sairaustapausta, joihin nämä basillit ovat syypäät.

Taudin saastuttamien lukumäärä uskotaan kuitenkin huomattavasti suuremmaksi, sillä sen ilmiöt luullaan usein erehdyksessä lavantaudiksi. Tauti on perin harvoin kuolettavaa, mutta pysyy ihmisessä pitkän ajan ja saattaa uhrinsa työhön kykenemättömäksi taudin kestäessä.

Tartunnan uskotaan johtuvan tautia sairastavien eläinten käsittelystä.

GENERAL MOTORS RAKENTAA SAHAN B.C:N

Vancouver, B. C., marrask. 13. — Täällä tiedetään, että General Motors rakennuttaa sahalaitoksen Prince George'n. Tarkotuksena on sahan tuotteilla tyydyttää yhtiön noin 15,000,000 jalkaan vuodessa nousevan pakkauslautojen tarpeen.

PARTURILIIKE

ja

Palloruuman kalusto

myytävänä

halvalla

Sudburyssa hyvällä liikepaikalla. Kolme pallopöytää. Kaksi uusinta mallia parurituolia, kuvastimet jne. Kohtuullinen vuokra. Liisi. Kaluston arvo on $1,600. Käteisellä ostettaissa tuntuva alennus. Tehkää tarjous.

J. JARVIS

108 Huron Chambers.

ELM STREET, SUDBURY, ONT. (PLK)

Väinö Lingren

kotoisin Kotkasta, ole hyvä ja suorita asiasi minun kanssani.

Albin Pietilä,

3875 Cloude St.,

Verdun, Montreal, Que.

KIHLOISSA

Maiju Jokinen

Tampere

ja

Toivo Kolppanen

Lohtaja

Nemegos C. P. R., Ont.

Homestead farmi myytävänä

Farmi sijaitsee 3 mailia Drinkwater Pit'en asemalta (Timminsin haararadan varrella).

Maata on 160 eekkeriä ja on siitä 2 eekkeriä kymmettyä peltoa ja 5 eekkeriä valmiiksi poltettua kannikkohakkiota. Tuoretta paperipuun metsää, kuusia ja haapoja noin 500 koordia. Kuivaa tamrack metsää useita satoja koordeja.

Huoneita on hyvä kämppä ja paana.

Hinta 150 dollaria.

Kaikki hallituksen maksut ja verot maksettu.

Syy myyntiin se, kun omistaja ei ole tilaisuudessa siellä asumaan.

J. Oksanen,

Box 721, Kirkland Lake, Ont.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa

TORONTO.

Olen alkanut

Naisten Pukimoliikkeen

Torontossa, Ont., 453 Queen St. West

MRS. IDA OJALA

Jack Seppälän sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.

Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.

Lähellä Vapauden konttoria.

Matkustaessanne Suomeen

tai tuottaessanne tuttavianne Suomesta Canadaan, kirjoittakaa Vapauden Montrealin konttooriin, tolemme avustamaan teitä kaikessa matkustamisessa ja tarvittavissa tiedoissa. Kirjoittakaa tai lähettäkää sähkösanoma milloin junalla saavutte, olemme teitä asemalla vastassa.

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1387 ST. ANTOINE STREET MONTREAL, QUE.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA —— LORNE STREET —— PUHELIN 86.

SUURI JOULUHUVIRETKEILY

HALIFAXISTA

"Bergensfjördillä" Marraskuun 22 pnä

TURISTI KOLMAS LUOKKA

Edestakainen piletti, vuoriston kautta Bergen rautatiellä, $208.50

Helsinkiin, Turkuun, Hankoon tai Mariehaminaan — Edestakainen piletti on voimassa yhden vuoden.

Tehkää pilettitilauksenne nyt osoitteella:

Norwegian American Line Agency, Inc.

22 Whitehall St., New York

TAI PAIKALLISILTA ASIAMIEHILTÄ

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI

Spesialisti

Tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.

Acme apteekin yläkerrassa Cedar ja Durham kat. kulmassa

P. O. Box 536 —— Puhelin 52

SUDBURY, ONT. (K)

PALLOHAALI

ja

PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)

AARO KIVINEN,

Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Huoneita vuokrattavana

ja välitetään myös palveluspaikkoja.

MRS. HILL

524 Richmond St. W., Toronto 2

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,

Box 297, Kirkland Lake, Ont.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosi suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette. Varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—

—Suom. apteekkiliike Yhdysvalloissa—

[illegible] LIGNELL CO., [illegible]